

İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.
BORSA İSTANBUL SWAP PİYASASI TAKAS VE MERKEZİ KARŞI TARAF HİZMETİ
ESASLARI PROSEDÜRÜ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Prosedürün amacı, İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'nin, Borsa İstanbul Swap Piyasası'nda merkezi takas kuruluşu olarak vereceği merkezi karşı taraf hizmetine yönelik üyelik, risk yönetimi, teminat, takas, temerrüt, disiplin, gelir ve diğer konulara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Prosedür, İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'nin merkezi takas kuruluşu olarak Borsa İstanbul Swap Piyasası'nda vereceği merkezi karşı taraf hizmetlerine yönelik üyelik, risk yönetimi, teminat, takas, temerrüt, disiplin, gelir ve diğer konulara ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Prosedür, 30/12/2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 77 ve 78 inci maddeleri, 27/06/2013 tarih ve 28690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun'un 10 uncu maddesi ile 18/07/2013 tarihli ve 28711 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği, 14/08/2013 tarih ve 28735 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği, 28/06/2014 tarih ve 29044 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemlerinin Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik ve İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Borsa İstanbul Swap Piyasası Takas ve Merkezi Karşı Taraf Hizmeti Esasları Yönergesi'ne dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Prosedürde geçen;

- a) **Açık Teklif Yöntemi:** Takasbank'ın bir işlemin eşleştiği anda Piyasa katılımcıları arasında girerek alıcıya karşı satıcı ve satıcıya karşı ise alıcı konumuna geçmesini,
- b) **Birim Teminat Değeri:** Sözleşme büyüklüğü ve portföy bazında teminatlandırma etkisinden bağımsız olarak bir birim kıymet için tesis edilmesi gereken teminat tutarını,
- c) **Borsa/BİAŞ:** Borsa İstanbul Anonim Şirketi'ni,
- ç) **Çoklu Pozisyon Hesabı:** Takasbank nezdinde MKT üyeleri adına açılan, üyelerin kendi portföylerine veya müşterilerine ait pozisyonlarının toplu olarak izlendiği ancak her hâlükârda MKT üyesinin kendisine ait pozisyonlarla müşterilerine ait pozisyonların ayrıştırıldığı hesapları,
- d) **Değerlenmiş Teminat:** Toplam yatırılmış teminatın, teminat değerlendirme katsayıları, grup limitleri ve alt grup limitleri uygulaması sonucu hesaplanan tutarını,
- e) **Değişim Teminatı:** Piyasa'da yapılan swap işleminin içsel değerinin nötralize edilmesi amacıyla gün sonlarında hesaplanan borç veya alacak tutarının TL cinsinden değerini,
- f) **DİBS :** Devlet İç Borçlanma Senedi'ni
- g) **EFT:** Elektronik Fon Transfer Sistemini,

- ğ) **Fonlama Maliyeti:** Değişim teminatı ödeyen tarafa, Takasbank tarafından belirlenen faiz oranı üzerinden hesaplanarak ilgili değişim teminatını alan tarafça ödenmesi gereken tutarı,
- h) **Genel Müdür:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürü'nü,
- ı) **Genel Yönetmelik:** 30/05/2013 tarihli ve 28662 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Takas Kuruluşlarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmeliği,
- i) **Gün İçi Risk Hesaplama:** Gün içerisinde belirlenen teminat ve pozisyonlara ilişkin son bakiyeler ve fiyatlar kullanılarak yapılan risk ve teminat değerlemelerini,
- j) **Kanun:** 30/12/2012 tarihli ve 28513 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nu,
- k) **Kıymetli Maden:** 32 sayılı kararda tanımlanan ve standartları belirlenen kıymetli madenleri,
- l) **Kurul:** Sermaye Piyasası Kurulu'nu,
- m) **MKT:** Merkezi karşı tarafı,
- n) **Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği:** 14.08.2013 tarihli ve 28735 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'ni,
- o) **Merkezi Takas Yönetmeliği:** 18.07.2013 tarihli ve 28711 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. Merkezi Takas Yönetmeliği'ni,
- ö) **Piyasa:** Borsa İstanbul A.Ş. Swap Piyasası'nı,
- p) **Pozisyon:** Piyasa'da gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan takas borç ve alacaklarını,
- r) **Portföy Bazlı Teminatlandırma:** Takasbank tarafından MKT üyelerinden alınacak teminat tutarlarının aynı hesaptaki varlıklar arasındaki korelasyonların risk azaltıcı etkileri dikkate alınmak suretiyle hesaplanmasını,
- s) **Prosedür:** Yönergede belirlenen kural ve esaslar çerçevesinde işleyiş ve uygulamalara ilişkin usulleri içeren ve Genel Müdür tarafından onaylanan uygulama esaslarını,
- ş) **Sistem:** BİAŞ Swap Piyasası'nda gerçekleştirilen işlemlerin takası amacıyla oluşturulan Takasbank sistemini,
- t) **SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication):** Uluslararası finansal telekomünikasyon ağı ve mesajlaşma altyapısını,
- u) **Takas:** Piyasa'da gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak ortaya çıkan yükümlülüklerin, Takasbank tarafından belirlenen süre ve şartlarda, Üyeler tarafından yerine getirilmesi suretiyle ve yatırılan teminatlar çerçevesinde taraflar arasında nakit transferini sağlayan süreçlerin tamamını,
- ü) **Takasbank:** Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No:4 Emirgan, Sarıyer, 34467 İstanbul/Türkiye adresinde faaliyetini sürdüren İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketi'ni,
- v) **Teminat Hesapları:** Takasbank nezdinde MKT üyeleri adına açılan, üyelerin kendi portföylerine veya müşterilerine ait pozisyonlar nedeniyle bulundurmaları gereken teminatların izlendiği hesapları,
- y) **Takas İçin Alınan Teminat:** MKT hizmeti verilmeyen kıymetli madenlerde, bir temerrüdün vukuu bulması ile bu temerrüdün çözülmesine kadar geçen sürede, temerrüde konu kıymetli madenlerin fiyat değişim riskinden etkilenilmemesi amacıyla üyelerden tahsil edilen tutarı,
- z) **TCMB:** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi'ni,
- aa) **TIC:** Bankaların TCMB nezdindeki serbest nakit hesaplarını,
- bb) **Üye:** Takasbank tarafından Piyasa'da merkezi karşı taraf olarak verilen takas hizmetlerine taraf olmalarına, Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesi çerçevesinde izin verilen MKT üyelerini,
- cc) **Yatırım Kuruluşu:** Kurul'dan yatırım hizmet ve faaliyetlerinde bulunmak üzere izin almış aracı kurumlar ile yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunmak üzere kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca

belirlenen diğer sermaye piyasası kurumlarını ve bankaları,

çç) **Yönerge:** İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. BİAŞ Swap Piyasası Takas ve Merkezi Karşı Taraf Hizmeti Esasları Yönergesini,

dd) **Yönetim Kurulu:** Takasbank Yönetim Kurulu'nu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Üyeliğe İlişkin Esaslar

Üyelik

MADDE 5- (1) Yönergenin 6 ncı maddesinde belirlenen şartları sağlayan yatırım kuruluşları ve Borsa İstanbul tarafından piyasa da işlem yapma yetkisi verilmiş diğer kuruluşlar Yönetim Kurulu tarafından yetkilendirilmeleri koşuluyla Piyasa'da yapılan işlemler için Takasbank tarafından verilecek MKT uygulamasına üye olabilirler.

(2) TCMB sistemde özel statülü katılımcı olup, herhangi bir başvuru ve değerlendirmeye gerek olmaksızın, Piyasa'da yapılan işlemler için Takasbank tarafından verilecek MKT uygulamasının doğal üyesidir.

(3) Piyasa'da işlem yapan üyeler Doğrudan MKT Üyesi olarak kabul edilir.

MKT Üyelik şartları

MADDE 6- (1) Üyelik şartlarının sağlandığının tespiti ve değerlendirmesi Takasbank'a ait olup üyelik için asgari olarak aşağıdaki koşulların sağlanmış olması gerekir:

- Merkezi Takas Yönetmeliği'nin üyeliğe ilişkin şartlarının sağlanmış olması,
- Piyasa'da mevzuata aykırılıklar sebebiyle işlem yapma yetkisinin kaldırılmamış olması,
- İçeriği Takasbank tarafından belirlenen MKT hizmetine ilişkin sözleşme ve/veya taahhütnamelerin imzalanarak Takasbank'a ibraz edilmiş olması,
- Mali bünyesinin Takasbank'a karşı taahhütlerini yerine getirebilecek düzeyde olması,
- Takasbank tarafından talep edilecek diğer bilgi ve belgelerin sunulmuş olması,
- Üyelerin Yönetim Kurullarınca; bilgi işlem, risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim sistemleri ile ilgili Takasbank tarafından belirlenen örneğe uygun beyannameyi onaylayarak ibraz etmiş olmaları,
- Takasbank ve muhabir bankalar nezdinde ilgili hesapların açılması,
- Aracı Kurumların Doğrudan MKT üyesi olabilmesi için;
 - İlgili mevzuat uyarınca sınırlı veya genel saklama hizmetine ilişkin yetkisinin bulunması,
 - Asgari 10.000.000 TL özsermayeye sahip olması,
 - Takasbank tarafından yapılan içsel derecelendirme sonucunda asgari D notuna sahip olması,
- Bankaların Doğrudan MKT üyesi olabilmesi için;
 - İlgili mevzuat uyarınca sınırlı veya genel saklama hizmetine ilişkin yetkisinin bulunması,
 - Asgari 50.000.000 TL özsermayeye sahip olması,
 - Takasbank tarafından yapılan içsel derecelendirme sonucunda asgari D notuna sahip olması,

(2) Takasbank tarafından yapılan içsel derecelendirme çalışması kapsamında firmanın notunun belirlenmesinde ilgili firmanın mali tabloları, faaliyet raporu, firma tanıtıcı bilgiler formu, firma ana bilgiler formu, piyasalardaki işlem hacimleri, TL saklama bakiyeleri, temerrüt ve istihbarat bilgileri, varsa derecelendirme kuruluşlarından alınan notlar, piyasa istihbarat bilgileri ile yazılı ve görsel medyada çıkan

haberler kullanılır. Takasbank kullandığı içsel derecelendirme metodolojisinde dikkate aldığı parametreler ile bu parametrelerin derecelendirme notlarına etkisini internet sitesinde duyurur.

(3) Takasbank teknik altyapı, bilgi işlem, risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim sistemlerinde arayacağı asgari kriterleri belirlemeye, aranan kriterleri karşılayamayan kuruluşlara uyum için süre vermeye, taahhüt almaya ve kriterlerin sağlanıp sağlanmadığını denetlemeye yetkilidir.

(4) Yönetim Kurulu, asgari öz kaynak tutarlarını ilgili sermaye piyasası ve bankacılık düzenlemeleri ile piyasa şartlarını dikkate alarak artırmaya veya eski düzeyine kadar indirmeye yetkilidir.

Üyelik başvurusu ve kabulü

MADDE 7- (1) Üyelik için başvuracak kuruluşların, Takasbank Genel Müdürlüğü'ne hitaben başvuru talebini ve bu Prosedürde üyelik için aranan şartların yerine getirildiğini tevsik eden bilgi ve belgeleri içeren bir yazı ile müracaatta bulunması ve bu yazının ekinde, Merkezi Takas Yönetmeliği'nin 10 uncu maddesinde belirtilen bilgi ve belgeler ile aşağıda belirtilen belgeleri Takasbank'a göndermeleri gerekmektedir. BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasası'na üye olan kurumların işbu fıkrafta aşağıda yer alan yükümlülüklerden yalnızca (ç) bendinde yer alan yükümlülükleri yerine getirmesi gerekmektedir.

- a) Üyelik başvuru formu,
- b) Yetki Belgesi (noter tasdikli örneği),
- c) Doğrudan MKT üyeliği için başvuran Yatırım Kuruluşları'nın Piyasa'da faaliyet gösterdiğine dair Borsadan alınacak belge,
- ç) Borsa İstanbul Swap Piyasası Merkezi Karşı Taraf ve Takas İşlemleri Katılımcı Sözleşmesi ve Sözleşme Öncesi Bilgi Formu,
- d) Nakit, Kıymet, Teminat, Şartlı Virman ve Elektronik Fon Transfer (EFT) Talimatı Taahhütnamesi,
- e) Faks Cihazı ile İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'ye Gönderilecek Müşteri Talimatları ile İlgili Uygulama Sözleşmesi,
- f) Takasbank tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde talep edilecek diğer belgeler.

(2) Üyelik başvurularının Takasbank tarafından değerlendirmeye alınması için, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan bilgi ve belgeler ile Takasbank tarafından istenecek diğer bilgilerin tamamlanmış olması gerekir. Takasbank yapılan başvuruları 6 ncı maddede aranan şartların yerine getirilip getirilmediği açısından değerlendirir. Başvuruya ilişkin Takasbank tarafından alınan karar, ilgiliye 2 ay içerisinde yazılı olarak bildirilir.

(3) Üyelik başvurusu kabul edilen kurumun, Takasbank nezdinde faaliyetlerine başlayabilmesi için üyelik başvurusunun uygun görüldüğünün tebliğinden itibaren 1 ay içerisinde;

- a) Üyelik giriş ücretini yatırması,
- b) Üyelik teminatını yatırması,
- c) Garanti Fonu katkı payını yatırması,
- ç) Takasbank sistemi üzerinde Üye adına işlem yapacak olan personeli yetkilendirmesi gerekir.

(4) Aksi takdirde ilgili kuruma verilen üyelik izni iptal edilir. Söz konusu yükümlülüklerin yerine getirildiği tarih, kurumun Piyasa'da sunulan merkezi karşı taraf hizmetine üye olduğu tarih olarak kabul edilir ve Üye bu tarihten itibaren işlem yapmaya hak kazanır.

(5) BİAŞ Borçlanma Araçları Piyasası üyelik teminatını yatırmış kurumlar üyelik teminatından muaftır. Borçlanma Araçları Piyasası'nda üye olmayan ve üyelik teminatını yatırmamış kurumlar ise Borçlanma Araçları Piyasası Takas ve Merkezi Karşı Taraf Hizmeti Esasları Yönerge ve Prosedüründe yer alan üyelik teminatı esasları çerçevesinde teminat yatırmakla yükümlüdür.

Üyelerin genel yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Üyelerin aşağıda sayılan hususlara uyması zorunludur:

- a) Bu Prosedür ve ilgili diğer mevzuatla merkezi karşı taraf hizmetine ilişkin olarak belirlenen tüm ilke ve kurallara uygun hareket etmek,
 - b) Müşterilerine ve diğer üyelere karşı iyi niyet ve dürüstlük ilkelerine uygun davranmak,
 - c) Takasbank tarafından öngörülen garanti fonu katkı paylarını yatırmak,
 - ç) MKT üyesi olabilmek için gerekli iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim mekanizmalarının sürekliliğini sağlamak amacıyla gerekli tüm önlemleri almak,
 - d) Portföy hesapları için yatırılacak teminatları tamamen kendilerine ait varlıklardan karşılamak,
 - e) Üyenin altında yer alan pozisyon hesaplarında diğer müşterilerin pozisyonlarının da izlendiği, bu hesaplarla ilişkilendirilen teminatların çoklu hesaptan kaynaklanan toplam risk için kullanılacağı ve bu hesaplarla ilişkilendirilen teminatların Takasbank tarafından üyeye ait olduğunun kabul edildiği hususunda müşterilerini bilgilendirmek,
 - f) Müşterilerine ait pozisyonlar için yatırılacak teminatları kendilerine ait veya Kanun'a uygun mülkiyet devri sözleşmeleriyle üzerinde tasarruf yetkisi kazandığı teminatlarla karşılamak,
 - g) Müşteri pozisyonları için yatırılan teminatlar müşterilerden veya diğer kişi ve kurumlardan mülkiyet devri sözleşmeleriyle sağlanmışsa, mülkiyet devir sözleşmelerinin muhafazasını, teminatların sağlandığı müşteri, kişi ve kurumlar ile ilgili pozisyon hesaplarına yatırılan teminatların eşleştirilmesini temin edecek sağlıklı bir kayıt ve izleme sistemi kurmak,
 - ğ) Müşteri varlık ve teminatlarının izlenmesine ve saklanmasına ilişkin Kanun ve diğer ilgili düzenlemelerde yer alan tüm ilke ve kurallara uygun hareket etmek,
 - h) Takasbank tarafından talep edilen aidat, ücret, komisyon ve diğer yükümlülükleri süresi içinde yerine getirmek,
 - ı) Takasbank'ın yapacağı sistem değişikliklerine belirlenen süreler içerisinde uyum sağlamak ve testlere iştirak etmek,
 - i) Takasbank nezdindeki pozisyon ve teminat hesapları ile kendi nezdindeki portföy ve müşteri hesaplarına ilişkin kayıtlar arasında sürekli mutabakatı tesis etmek,
 - j) Teminatları ve garanti fonu katkı paylarını Takasbank nezdindeki ilgili teminat hesaplarına yatırmak,
 - k) Bu Prosedür kapsamındaki iş ve işlemleri ile ilgili olarak Takasbank ve Kurul tarafından gerekli görülen hususlarda talep edilecek her türlü bilgi ve belgeyi vermek ve Takasbank ile Kurul tarafından görevlendirilenlerce yapılacak incelemelerde her türlü desteği sağlamak,
 - l) Yasal olarak tutmakla yükümlü oldukları defter ve kayıtlara ek olarak, Takasbank tarafından kararlaştırılan diğer kayıtları tutmak, bilgi ve belgeleri usulüne göre düzenlemek; bunları periyodik olarak veya Takasbank'ın istediği zamanlarda Takasbank'a iletmek ve söz konusu kayıt ve belgeleri 2 yıl boyunca saklamak,
 - m) Doğrudan veya dolaylı yönetim kontrolü sağlayan payların devredilmesi durumunda, Takasbank'a 15 gün içerisinde bildirimde bulunmak,
 - n) Merkez adresi, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Müdür değişikliklerinin en geç değişikliğin gerçekleştiği tarihi izleyen iş günü Takasbank'a bildirmek,
 - o) Bu Prosedür kapsamındaki diğer yükümlülüklerini süresi içerisinde ve eksiksiz olarak yerine getirmek.
- (2) Herhangi bir Üyenin, yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getiremeyeceğini öngörmesi halinde, durumu sebeplerini de içeren tüm tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte ivedilikle Kurul'a ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarına bildirmesi zorunludur. Söz konusu bildirim, Takasbank'ın bu Prosedürde belirlenen tedbirleri almasına engel teşkil etmez.
- (3) Üyeler Prosedür kapsamında düzenlenen faaliyetler çerçevesinde gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin tüm yükümlülüklerin ifası ile çalışanlarının görevleri çerçevesinde yaptıkları işlerden sorumludur.

- (4) Üyeler işlemlerini yetkilendirdiği personel adına tahsis edilen kullanıcı kodu ve şifreleri kullanarak uzaktan erişim yoluyla gerçekleştirirler. Tahsis edilen şifre kullanılarak sistemde yapılan işlemler ile şifrenin yetkisiz kişilerce kullanımından doğan sorumluluk üyeye aittir.
- (5) Sisteme erişimin mümkün olmadığı durumlarda işlemler üyeyi temsil yetkisi bulunan kişilerce verilecek yazılı talimatlar çerçevesinde Takasbank tarafından gerçekleştirilebilir.

Üye faaliyetlerinin kısıtlanması

MADDE 9- (1) Üyelerin bu Prosedür kapsamındaki faaliyetleri, aşağıdaki durumlarda Takasbank tarafından kısıtlanabilir.

- Merkezi Takas Yönetmeliği'nin 13 üncü veya Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 14 üncü maddesi uyarınca, takas hizmeti verilen piyasa veya sermaye piyasası araçlarında faaliyetlerinin durdurulması veya üyelikten çıkarılması,
 - Yönerge, Prosedür ve üyelik sözleşmesinde belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi,
 - Üye ile ilgili; protesto, haciz, ihtiyati tedbir gibi olumsuzluklar tespit edilmesi, faaliyetlerinin geçici veya sürekli olarak durdurulması, ilgili faaliyet yetki belgesinin iptali, BİAŞ nezdindeki herhangi bir piyasada işlem gören sermaye piyasası araçları ile ilgili işlem yapmasının yasaklanması haklarında tedrici tasfiye ya da iflas kararı verilmiş olması veya olumsuz istihbarat alınması,
 - Takasbank tarafından periyodik olarak yapılan; istihbarat, mali tahlil ve/veya derecelendirme çalışması sonucu Üyenin kredi değerliliğinin olmadığı veya azaldığının tespit edilmesi.
- (2) Üyeler, haklarında Kurul tarafından getirilen işlem yasağı ve benzeri kısıtlamalar olan kişilere ait hesaplarda işlem yapamazlar.
- (3) Bu maddede yazılı durumlardan birinin ortaya çıkması halinde Takasbank, Üyenin mevcut pozisyonlarının kısmen veya tamamen tasfiye edilmesini kararlaştırabilir.
- (4) Üyenin faaliyetlerinin bu maddede yer alan hususlar nedeniyle kısıtlanması halinde durum, Borsa'ya, Kurul'a ve ilgili kamu otoritesine bildirilir.
- (5) Takasbank, faaliyetleri durdurulan veya üyelikten çıkarılan kurumun takas işlemlerinin tamamlanması amacıyla aşağıdaki tedbirler dâhil gerekli gördüğü her türlü tedbiri almaya yetkilidir.
- Üyenin doğrudan Takasbank nezdindeki hesapları üzerinde işlem yapmasını engellemek,
 - Takas borçlarının kapatılması amacıyla üyenin takas alacaklarını kullanmak,
 - Üyenin Takasbank nezdinde serbest hesaplarında bulunan varlıklarına başvurmak

Üyeliğin sona ermesi

MADDE 10- (1) MKT üyeliği,

- Bu Prosedür ve ilgili diğer düzenlemelerde belirlenen MKT üyeliği şartlarından herhangi birinin kaybedildiğinin Takasbank tarafından tespit edilmesi,
 - Bu Prosedür veya ilgili diğer düzenlemelerde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle MKT sisteminin güvenli ve kesintisiz işlemlerini tehlikeye düşürecek önemli nitelikte risklerin ortaya çıktığının Takasbank tarafından tespit edilmesi,
 - MKT Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde faaliyetleri kısıtlanan MKT üyelerinin aynı maddenin altıncı fıkrası ile kendilerine verilen azami altı aylık süre içinde ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemiş olması,
 - MKT üyesinin kendisinin talep etmesi, hallerinde Yönetim Kurulu kararı ile sona erdirilebilir.
- (2) Bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi çerçevesinde MKT üyeliğini sona erdirmek isteyenler, durumu Takasbank'a yazılı olarak bildirir. Şu kadar ki, MKT üyeliğini sona erdirmek isteyen ilgili üyenin, bu Prosedür ve ilgili diğer düzenlemeler kapsamındaki tüm yükümlülüklerini yerine getirmiş olması şarttır. Bu hallerde Yönetim Kurulu, MKT üyeliğini sona erdirmeye izin verebilir. Üyelikten ayrılma talebinin bu

Prosedür ve ilgili diğer düzenlemeler kapsamındaki tüm yükümlülükler yerine getirilmeden yapılması halinde üyeye bu yükümlülüklerini tamamlaması için, talebi bildirdiği tarihten itibaren 30 günlük süre verilir. Verilen süre içerisinde yükümlülüklerini yerine getiren üye durumu yazılı olarak Takasbank'a bildirir, bildirim sonrası gerçekleşecek ilk Yönetim Kurulu toplantısında Üyenin ayrılma talebi ele alınır. 30 günlük süre içerisinde yükümlülüklerini tamamıyla yerine getirmeyen üyeler ancak tüm pozisyon ve yükümlülüklerini kapattıktan sonra üyelikten çıkmak için tekrar başvuruda bulunabilir.

- (3) Takasbank, bir MKT üyesinin üyeliğini sona erdirirken Borsa'nın görüşünü alır.
- (4) MKT üyeliğinin sona erdirilmesi durumunda dâhi, üyeliğin sona erdirilmesine ilişkin Yönetim Kurulu kararı tarihine kadar yapılmış işlemlerle ilgili söz konusu kuruluşun Takasbank'a karşı bu Prosedür ve ilgili diğer düzenlemeler kapsamındaki yükümlülükleri devam eder.
- (5) MKT üyeliği sona erdirilen üye hakkında; Kurul, ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile Borsa'nın ivedilikle bilgilendirilmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Takas ve MKT hizmeti esasları

Takasbank'ın sorumluluğu

MADDE 11- (1) Takasbank, Piyasa'da gerçekleştirilen ve Sistem'de takası yapılan işlemlerde açık teklif yöntemiyle merkezi karşı taraftır. Söz konusu işlemlerde Takasbank alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı ise alıcı konumunda takasın tamamlanmasını taahhüt eder. Takasbank; Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesinde belirlenen sınırlar ve piyasa likidite koşulları saklı kalmak kaydıyla, Üyeler tarafından bu Prosedürde ve mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uygun olarak Piyasa'da yaptıkları işlemlerden kaynaklanan takas yükümlülüklerini merkezi karşı taraf olarak üstlenir.

(2) Açık teklif yönteminde Takasbank'ın işlemin taraflarına karşı olan yükümlülüğü, alım ve satım emirlerinin Piyasa'da eşleştiği anda başlayıp işlemin vade sonunda takasın tamamlanmasıyla son bulur. Borsa tarafından iptal edilen işlemlere ilişkin, Takasbank'ın taraflara karşı olan yükümlülüğü, Takasbank tarafından işlemlerin iptal edildiğine dair güncellemeler yapıldığı anda ortadan kalkar. Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin 4 üncü fıkrası çerçevesinde işlem bazında Üyeye tahsis edilen limitin aşıldığı durumda, bu Prosedürün 28 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, imtina ettiği işlemlerden kaynaklanabilecek zararlardan sorumlu değildir.

(3) Piyasa'da gerçekleşen işlemlerde Takasbank'ın muhatabı Üyelerdir. Üyelerin müşterilerine karşı olan yükümlülüklerinden Takasbank sorumlu değildir.

(4) Temerrüt durumunda ortaya çıkacak likidite ihtiyaçlarının ve zararın karşılanmasında Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin Beşinci Bölümünde yer alan hükümler, likidite koşulları ve kısıtları ile sınırlı olmak üzere uygulanır.

Takas ve MKT hizmeti sunulan pazar ve platformlar

MADDE 11A- (1) Piyasa bünyesindeki pazar ve platformlarda yapılan bütün işlemlerin takası, Kurulca getirilen istisnalar hariç, Takasbank tarafından gerçekleştirilir. Merkezi Takas Yönetmeliğinin 17 nci maddesi hükmü saklıdır.

(2) Piyasa bünyesinde bulunan pazarlarda/platformlarda yabancı para cinsinden gerçekleştirilen işlemlerin takası Takasbank tarafından muhabir banka ve/veya Takasbank nezdindeki hesaplar kullanılarak sonuçlandırılır.

(3) Takasbank Yönetim Kurulu, Kurul tarafından da uygun görülmesi halinde, Borsa'nın talebi veya Borsa'nın görüşü alınmak suretiyle, Piyasa içinde yeni kurulacak veya halen mevcut pazar veya platformlardan bazılarında veya yeni ihraç edilecek veya halen işlem gören bazı menkul kıymetlerde sadece takas hizmeti verip MKT hizmeti vermeme veya MKT hizmetini sonlandırma kararı alabilir. Takasbank MKT hizmeti vereceği pazar/menkul kıymetleri Genel Mektup ile duyurur.

(4) Kurulun uygun görüşü çerçevesinde MKT hizmeti verilmeyen pazar/platform ve/veya menkul kıymetlere ilişkin işlemlerin takasının tamamlanması hususunda Takasbank'ın herhangi bir garantisi

bulunmaz.

(5) Takas işlemlerinin süresi içinde tamamlanması borçlu üyelerin yükümlülüklerini zamanında yerine getirmesi koşuluna bağlıdır.

(6) Üyelerden, Piyasada MKT hizmeti verilmeyen pazar/platform ve/veya kıymetli madenlere/sözleşmelere ilişkin takas işlemleri nedeniyle ortaya çıkabilecek temerrütlerde kullanılmak üzere tutarı Takasbank tarafından belirlenen yöntemler çerçevesinde hesaplanan teminat alınabilir. Takas için alınan teminatlar bir temerrüdün gerçekleşmesi ile bu temerrüdün çözülmesine kadar geçen sürede, temerrüde konu dövizin ve kıymetli madenin fiyat değişim riskinden etkilenilmemesini teminen üyelerden tahsil edilir. Takasbank'ın MKT hizmeti verilmeyen pazar/platform ve/veya kıymetli madenlere ilişkin temerrütlerde sorumluluğu, takas için alınan teminatlarla sınırlıdır.

Genel esaslar

MADDE 12- (1) Üyeler web alt yapısı ile Takasbank sistemine erişerek işlemlerini gerçekleştirirler.

(2) Piyasa'da yapılan tüm işlemlerin takası, Takasbank tarafından gerçekleştirilir.

(3) Üyelerin takasa konu işlemlerinden doğan hak ve yükümlülükleri Takasbank tarafından belirlenen hesaplar üzerinden hesaben sonuçlandırılır.

(4) Takas işlemlerinden kaynaklanan nakit yükümlülüklerinin ödenmesinde işlemlerin gerçekleştiği para birimi kullanılır. İşlemler başlangıç valöründe ve vade sonunda takasa dahil edilir.

(5) Takas işlemlerinin süresi içinde tamamlanması borçlu üyelerin yükümlülüklerini zamanında yerine getirmesi koşuluna bağlıdır.

Takas tarihi ve süresi

MADDE 13- (1) Piyasa'da gerçekleştirilen işlemlerin takası aynı gün (T+0), ileri valörlü işlemlerin takası ise valör tarihinde gerçekleşir. Ancak, Piyasa'da temerrüt nedeniyle gerçekleştirilen işlemlerde valör kısıtı aranmaz.

(2) Takas süreleri belirlenirken Takasbank, muhabir banka ve Piyasa'nın açık olduğu iş günleri dikkate alınır.

(3) Takas işlemleri aşağıdaki belirtilen saatler içerisinde gerçekleştirilir. Takas süreleri içerisinde yerine getirilmeyen yükümlülükler için herhangi bir bildirim gerek kalmaksızın temerrüt hükümleri uygulanır.

İşlem Türü	Saat
Takas başlangıç saati (*)	14:00
Borç Kapatma Son Saatleri(*)	
TL	17:15
KIYMETLİ MADEN	17:00
USD	21:00
EUR	21:00
Alacak Aktarım Saatleri (*)	
TL (TIC Hesabına)	14:00 - 17:15
TL (TCMB ZK Hesabına)	17:16 – 19:30
TL (11 Serbest Hesabına)	19:31 – 21:00
USD (**)	14:00 - 21:00
EUR (**)	14:00 - 21:00

KIYMETLİ MADEN	14:00 – 21:00
Değişim Teminatı (K/Z) Saatleri	
Takas Başlangıç Saati	9:00
Borç Kapatma Son Saati	13:00
Borç Kapatma Son Saati-Yarım iş günü	12:30
Alacak Dağıtım Son Saati	17:15
Alacak Dağıtım Son Saati-Yarım iş günü	12:45
Teminat Tamamlama	
Teminat tamamlama son saati	13:00
Teminat Tamamlama Son Saati-Yarım iş günü	12:30
Garanti fonu katkı payı tamamlama son saati	13:00
Garanti fonu katkı payı tamamlama son saati- Yarım iş günü	12:30

(*) Yarım iş günlerinde ve resmi tatil günlerinde takas yapılmayacaktır.

(**) Takasbank dışına aktarımlar için ilgili ödeme sisteminin operasyon iş kuralları uygulanır.

(4) Taraflarca yükümlülüklerin takas tarihinden önce yerine getirilerek takas işlemlerinin sonuçlandırılması mümkün değildir.

(5) Takas süresi; takas, saklama, ödeme veya piyasa işletim sistemlerinden kaynaklanan sorunlar nedeniyle Genel Müdür tarafından geçici olarak değiştirilebilir.

Sistemin çalışma gün ve saatleri

MADDE 14- (1) Sistem resmi iş günlerinde sabah saat 08:00'da açılır, saat 21:30'da kapanır. Yarım günlerde ise kapanış saati 16:00'dır. Bu süreler içerisinde olmak koşulu ile bu prosedürde belirtilen saatler içerisinde işlemler gerçekleştirilir.

(2) İhtiyaç görülmesi halinde çalışma gün ve saatleri Banka tarafından değiştirilerek üyelere duyurulur.

(3) Sistemde gerçekleştirilen tüm işlemlerde sistem saati esastır.

Para Birimi

MADDE 15- (1) Takas işlemlerinden kaynaklanan yükümlülüklerin ödenmesinde işlemlerin gerçekleştiği para birimi kullanılması esastır.

Takasın kesinliği

MADDE 16- (1) Piyasa'da gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak ortaya çıkan takas talimat ve işlemleri ile ödeme işlemleri üye faaliyetlerinin geçici ya da sürekli olarak durdurulması, idari ve adli merciler nezdinde tasfiye işlemlerine başlanması durumu da dâhil olmak üzere, geri alınamaz ve iptal edilemez.

(2) Üye için fon veya sermaye piyasası aracı aktarımlarının askıya alınmasını, bunlara sınırlama getirilmesini veya sürekli olarak durdurulmasını da içerecek şekilde fon veya sermaye piyasası araçları üzerinde tasarruf etmesini engelleyen kanunlarla düzenlenmiş her türlü tedbir ve karara ilişkin Takasbank'a tebligat yapılmasını takiben Üyenin Borsa İstanbul A.Ş. Swap Piyasası'nda gerçekleştirmiş olduğu işlemler için;

a) Üye faaliyetinin durdurulması veya faaliyetlerinin devamına engel teşkil edecek bir hususun tespit edilmesi halinde, en hızlı iletişim aracı ile Borsa işlemlerinin durdurulması için Borsa

bilgilendirilir.

- b) Piyasa'da gerçekleşerek takas sistemine aktarılan tüm sözleşmeler kesinleşmiş sayılır ve netleştirmeye dahil edilerek netleştirme sonucunda oluşan borç ve alacakların takas işlemleri sonuçlandırılır. Ancak, sözleşme iptalleri istisna olup, sözleşme düzeltmeleri ve pozisyon aktarımları ise yeni hali ile takas işlemine dahil edilir.
- c) Üyenin Takasbank nezdinde bulunan mevcut nakit ve menkul kıymet bakiyeleri ile tesis etmiş olduğu teminatlar, yükümlülüklerinin sona erdirilmesi için kullanılır.
- ç) Takasbank'a tebliğ edilen kararlar çerçevesinde işlem yapılabilmesi için üyenin Takasbank'a karşı olan tüm yükümlülüklerinin tamamlanması gerekir.

Netleştirme

MADDE 17- (1) Piyasa'da gerçekleştirilen işlemlerde net borç ve alacak tutarının hesaplanmasında para birimi ve kıymetli maden bazında müşteri/portföy ayrımı da gözetilerek çok taraflı netleştirme yönteminin uygulanması esastır.

(2) MKT hizmeti verilen pazar/platform ve/veya kıymetli madenler ile MKT hizmeti verilmeyen pazar/platform ve/veya kıymetli madenler birlikte netleştirilmez.

Takas prensipleri

MADDE 18- (1) Takas işlemlerinde teslim karşılığı ödeme ve ödeme karşılığı ödeme prensipleri uygulanır. Nakit takas alacaklarının ödenebilmesi için teminat yükümlülüklerinin yerine getirilmiş olması ve takas havuzunda yeterli bakiye bulunması gerekir.

(2) Teminat yükümlülüğünü yerine getirmemiş olan üyelerin nakit alacak dağıtımını öncelikle teminat eksikliği kadar alacaklı olunan para birimine göre TL ya da yabancı para cinsinden teminat hesaplarına aktarılır. Kalan alacak Takasbank nezdindeki serbest hesaplarına aktarılır.

(3) Takas gününde kısmi olarak yerine getirilen yükümlülükler karşılığında alacaklar da kapatılan borçlar oranında kısmi olarak ödenir.

Piyasa'da Yapılan İşlemlerin Düzeltilmesi

MADDE 18/A-(1) Piyasa'da yapılan işlemlere ilişkin düzeltme işlemlerine ilişkin talep üye tarafından Takasbank'a yazılı olarak bildirilir. Takasbank, düzeltme talebinin değerlendirilmesi kapsamında, düzeltme kategorisine göre talebin geçerli bir sebebe dayandığını gösterir ilave belge talep etme, iletilen ilave belgeler çerçevesinde işlem düzeltmesi talebinin geçerli bir sebebe dayanmadığının değerlendirmesi durumunda ise işlem düzeltilmesine izin vermeme hakkına sahiptir.

(2) Emir üzerinde yer alan işlem hesabı ve müşteri hesap no alanlarında yapılan düzeltme sonrası, müşteri kategorisi hesap türüne bağlı olarak otomatik olarak güncellenir. Diğer alanlar üzerinde ise düzeltme yapılamaz.

(3) İşlem düzeltmeleri seans saatleri içinde gerçekleştirilebilir. İşlem düzeltmelerine dair belirlenen saatler üzerinde Takasbank tarafından değişiklik yapılabilir.

(4) Netleştirme sonrası sözleşme düzeltilmesine izin verilmez.

Piyasa takas işlemleri

MADDE 19- (1) Piyasa'da yapılan alım satım işlemlerinin takası başlangıç ve bitiş valöründe gerçekleştirilir.

(2) Piyasa'da gerçekleştirilen işlemlere ilişkin yükümlülükler, Takasbank ekranlarından borç kapatma yapılmak suretiyle Prosedür'ün 13 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen saatler içerisinde ödenir.

(3) Takas yükümlülükleri Sistem'de para birimi ve kıymetli maden bazında;

- a) Üyelerin kendi portföyüne ait işlemler “Üye Risk Grubu”,
 - b) Müşteriler hesabına yapılan işlemler “Müşteri Risk Grubu” olmak üzere iki ayrı risk grubu bazında takip edilir.
- (4) Üyenin her iki risk grubuna da ait borcu olması durumunda kısmi olarak ödenen tutarlar öncelikle “Müşteri Risk Grubu” borcunu kapatmak için kullanılır.
 - (5) Alacak dağıtımı yapılan üyenin diğer bir risk grubuna ait borcu olması durumunda, dağıtılan alacak, üyenin borçlu olduğu risk grubuna ait borcuna mahsup edilir.
 - (6) TL ve Yabancı Para cinsinden alacak dağıtımı yapılabilmesi için üyenin teminat yükümlüğünü yerine getirmiş olması gerekir.
 - (7) Takas yükümlülüklerinin kısmi olarak yerine getirilmesi de mümkün olup, Takasbank tarafından belirlenen zamanlarda kısmi olarak yerine getirilen yükümlülükler karşılığında kısmi takas yapılır.
 - (8) Üyelerin TL cinsinden takas alacakları işbu Prosedürün 13 üncü maddesinde belirtilen saatler çerçevesinde TCMB nezdindeki TIC hesaplarına, TCMB nezdinde zorunlu karşılık hesaplarına ya da Takasbank nezdindeki serbest hesaplarına, kıymetli maden alacakları ise Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler Piyasası nezdindeki hesaplarına aktarılır.
 - (9) Teminat yükümlülüğünü yerine getirmemiş olan üyelerin TL ve Yabancı Para cinsinden alacak dağıtımı öncelikle teminat eksiği kadar alacaklı olunan para birimine göre TL ya da yabancı para cinsinden teminat hesaplarına aktarılır. Kalan alacak Takasbank nezdindeki serbest hesaplarına aktarılır.
 - (10) Üyelerin yabancı para cinsinden takas alacakları (USD ve EUR) işbu Prosedürün 13 üncü maddesinde belirtilen saatler çerçevesinde Takasbank nezdindeki serbest hesaplarına aktarılır. Talep edilmesi halinde Ek.1’de verilen “Muhabir Banka Bildirim Formu” ile Takasbank’a bildirilen muhabir banka nezdindeki üye hesaplarına, Takasbank’a hesap bildirimini yapılmaması durumunda ise Takasbank nezdindeki serbest hesaplarına bırakılır. Otomatik SWIFT ile gönderilen takas alacaklarının üyenin muhabir bankadaki hesabına aynı gün valörlü aktarılamamasından ya da gecikmeli aktarılmasından Takasbank sorumlu değildir.

Değişim teminatı (K/Z) takas işlemleri

- MADDE 20-** (1) Değişim teminatı takas süreci, değişim teminatlarını, işlemin vadesinde ödenecek değişim teminatı iade tutarlarını ve değişim teminatına ilişkin finansman maliyetinin takasını içerir.
- (2) Piyasa’da yapılan swap işleminin içsel değerinin nötralize edilmesi amacıyla gün sonlarında değişim teminatı TL cinsinden hesaplanır ve takas işlemleri TL olarak gerçekleştirilir. Hesaplamalarda Bankalararası spot piyasa döviz alış/satış ortalama kurlarının değerlendirilmesi amacıyla son 10 dakikalık ortalaması kullanılır. Kıymetli maden fiyatı için de spot piyasa alış/satış ortalama fiyatın son 10 dakika içerisindeki ortalaması kullanılır.
 - (3) Değerlemeden kaynaklanan alacak ve borçların belirlenmesinde, borç ve alacaklar karşılıklı mahsup edilerek TL cinsinden müşteri/portföy ayrımında tek bir alacak veya borca dönüştürülerek çok taraflı netleştirme yönteminin uygulanması esastır. Takas işlemlerinde Free of Payment (FOP) prensibi (serbest ödeme) uygulanır.
 - (4) Netleştirme sonucunda oluşan TL cinsinden net nakit alacak veya borçlar üye ekranlarında gösterilir.
 - (5) Yükümlülükler üyeler tarafından Takasbank ekranları vasıtasıyla borç kapatma yapılmak suretiyle saat 13:00’a (13:00 dahil) kadar ödenir.
 - (6) Takas yükümlülüklerinin kısmi olarak yerine getirilmesi de mümkün olup, Takasbank tarafından belirlenen zamanlarda kısmi olarak yerine getirilen yükümlülükler karşılığında kısmi takas yapılır. Takas, Takasbank tarafından belirlenen aralıklarda havuz bakiyesi ölçüsünde en küçük alacaktan başlanarak yapılır. Ancak, TCMB’nin değişim teminatı alacağı bulunması durumunda, öncelikli olarak TCMB’ye alacak dağıtımı yapılır.
 - (7) Takas alacakları üyelerin Takasbank nezdindeki serbest cari hesaplarına aktarılır. Ancak, teminat

yükümlülüğünü yerine getirmemiş olan üyelerin alacak dağıtımını öncelikle teminat eksikliği kadar TL cinsinden teminat hesaplarına aktarılır. Kalan alacak olması durumunda Takasbank nezdindeki serbest cari hesaplarına aktarılır.

(8) Takasbank nezdinde serbest cari hesaplara aktarılan takas alacakları otomatik EFT ile TCMB nezdindeki TIC hesaplarına aktarılmaz.

(9) Piyasa’da üyelerin kendi portföyüne ait işlemler “Üye Risk Grubu”, müşteriler hesabına yapılan işlemler “Müşteri Risk Grubu” olmak üzere iki ayrı risk grubu bazında takip edilir. MKT hizmeti verilmeyen sözleşmelere ilişkin değişim teminatı diğer sözleşmeler ile netleştirilmez.

(10) Üyenin her iki risk grubuna da ait borcu olması durumunda kısmi olarak ödenen tutarlar öncelikle “Müşteri Risk Grubu” borcunu kapatmak için kullanılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hesap Yapısı

Hesap işlemleri

MADDE 21- (1) Piyasa’da işlem yapmak isteyen bütün üyeler, işlemlerini gerçekleştirilebilmek için gerekli olan nakit, işlem teminatı ve garanti fonu hesaplarını Takasbank ve kıymetli maden hesaplarını Borsa İstanbul A.Ş. nezdinde açmak zorundadırlar.

(2) Üyelik işlemlerinin tamamlanması ile birlikte, Takasbank nezdinde Türk Lirası için “11-1 Hesabı”, yabancı para olarak USD için “11YP-10101 Hesabı” ve Euro için “11YP-10120 Hesabı”, TL borç kapatma için “SWBKT-1 Hesabı”, USD borç kapatma için “SWBKY- 10101 Hesabı”, Euro borç kapatma için “SWBKY-10120 Hesabı, önceden depo edilen USD’nin nemalandırılması için “SWPNM 10101 Hesabı” ve önceden depo edilen Euro’nun nemalandırılması için “SWPNM 10120 Hesabı” otomatik olarak açılır.

(3) İşlem teminatları portföy için “Üye”, müşteriler için ise “Müşteri” olmak üzere iki farklı hesapta takip edilir.

(4) Teminat ve takas yükümlülükleri hesaben yerine getirilir.

(5) Yabancı para işlemleri için, kullanılacak Takasbank muhabir banka bilgileri aşağıdaki gibidir:

Takasbank SWIFT / BIC	Döviz Cinsi	Muhabir Banka	Muhabir Banka SWIFT/BIC	Muhabir Banka Nezdinde
TVSBTRISXX	EUR	CITIGROUP GLOBAL MARKETS	CITIDEFFXXX	4115556024
TVSBTRISXX	USD	CITIBANK NA, NEW YORK,	CITIUS33XXX	36892258

(6) Risk yönetimi, pozisyon hesapları üzerinden yapılır.

(7) Teminata ilişkin ilgili hesaba yatırma çekme işlemleri piyasa ekranları aracılığı ile yapılır. Aşağıda listesi verilen bu hesaplara doğrudan işlem yapılmaz, raporlama için kullanılır.

Teminat türü	Hesap adı	Hesap/Depo
Devlet İç Borçlanma Senedi / T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	İşlem teminat deposu (Portföy)	036
Devlet İç Borçlanma Senedi / T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	Garanti fonu teminat deposu	037
İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	İşlem teminat deposu (Portföy)	036K

İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipotēğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	Garanti fonu teminat deposu	037K
TL	İşlem teminatı nakit	SWPNT
TL	Garanti fonu teminatı nakit	SGFNT
USD	İşlem teminatı	SWPFX-10101-1
USD	Garanti fonu teminatı	SGFFX-10101-1
EUR	İşlem teminatı	SWPFX-10120-1
EUR	Garanti fonu teminatı	SGFFX-10120-1
GBP	İşlem teminatı	SWPFX-10103-1
GBP	Garanti fonu teminatı	SGFFX-10103-1
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond)	İşlem teminatı	5076
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond)	Garanti fonu teminatı	5075
Borsalarda İşlem Gören Standartta Altın	İşlem teminatı	SWIAU
Borsalarda İşlem Gören Standartta Altın	Garanti fonu teminatı	SWGUAU
BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri	İşlem teminatı	SWP
BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri	Garanti fonu teminatı	SWG
Hisse Senedi Şemsiye Fonu Payları	İşlem teminatı	SWP
Hisse Senedi Şemsiye Fonu Payları	Garanti fonu teminatı	SWG
Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu Payları	İşlem teminatı	SWP
Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu Payları	Garanti fonu teminatı	SWG
Borsa İstanbul A.Ş. payları	İşlem teminatı	SWP
Borsa İstanbul A.Ş. payları	Garanti fonu teminatı	SWG
Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	İşlem teminatı	5076
Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	Garanti fonu teminatı	5075

Hesap tipleri

MADDE 21A- (1) Takasbank nezdinde işlem hesapları ile ilişkilendirilen, pozisyon ve teminat hesapları “Müşteri” ve “Portföy” olmak üzere iki farklı tipte açılabilir. Portföy hesabı, üyenin kendi portföyü için yaptığı işlemlerin izlendiği hesaptır. Müşteri pozisyonlarının çoklu pozisyon hesaplarında toplu olarak izlenmesi esastır.

(2) Kurul izni çerçevesinde MKT hizmeti verilmeyecek pazar/platform ve/veya kıymetli madenlere/sözleşmelere ilişkin olarak açılan teminat hesapları için müşteri ve/veya portföy ayırımına gidilir.

(3) Üyeler, kendi portföyüne ait pozisyon ve teminatlar ile müşteri pozisyon ve teminatlarını Takasbank sisteminde açılacak hesaplarda ayrı izler. Takasbank tarafından çoklu pozisyon hesapları ile ilişkilendirilmiş teminat hesaplarına üyeleri tarafından yatırılan teminatların Üyeye ait olduğu kabul edilir.

Ayrıştırma

MADDE 22- (1) Piyasa’da müşteri işlem, pozisyon ve teminatları, Üyeye bağlı olarak açılan çoklu veya tekil işlem ve pozisyon hesapları ile bu hesaplarla ilişkilendirilen teminat hesaplarında, Üyenin kendi işlem,

hesapla ilişkili teminat hesabında izlenir.

Hesap taşıma

MADDE 23- (1) Pozisyon hesaplarında izlenen pozisyonlar ve bu pozisyonlarla ilişkili teminatlar, Takasbank'ın uygun görmesi halinde, devreden ve devralan MKT üyelerinin talimatıyla Takasbank tarafından MKT üyeleri arasında taşınabilir. Bu halde, devreden MKT üyesi, pozisyon ve teminatları devredilecek müşterilerinin yazılı onayını alır.

(2) Birden çok müşterinin pozisyonlarının bulunduğu hesapların taşınabilmesi için, hesaplarda pozisyonu bulunan tüm müşterilerin talimatı gereklidir. Taşınması için müşterilerce talimat verilen pozisyon hesapları ile ilişkili teminatlar üyenin talimatı ile taşınır.

(3) Takasbank'ın hesap taşıma taleplerini takas işlemlerinin sıhhati ve takasın güvenliği açısından reddetme hakkı saklıdır.

(4) Temerrüt veya diğer sebeplerle üyelik faaliyetleri kısıtlanan veya üyeliği sona erdirilen bir Üyeye bağlı hesaplarda izlenen pozisyonlar ile bu pozisyonlarla ilişkili teminatların bir başka Üyeye aktarılması durumunda ise taşıma işlemleri;

a) Devreden Üye ile Takasbank arasında imzalanmış olan sözleşmede devralacak Üyeye ilişkin önceden bir belirleme yapılmış olması halinde sözleşmede yer alan hükümler çerçevesinde,

b) Devreden Üye ile Takasbank arasında imzalanmış olan sözleşmede devralacak Üyeye ilişkin önceden bir belirleme yapılmamış olmasına rağmen taşınmanın gerçekleşeceği tarihe kadar devreden Üyenin devralacak bir Üye ile sözleşme yapması halinde bu sözleşmede yer alan hükümler çerçevesinde,

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan hükümlere uygun olarak bir belirleme yapılmamış olması durumunda ise Takasbank tarafından devralacak bir Üyenin bulunabilmesi halinde, Takasbank tarafından gerçekleştirilir.

(5) Hesap taşıma işlemi yapılması durumunda aktarılan hesaplarda yer alan teminatlar, faaliyetleri kısıtlanan veya üyeliği sona erdirilen Üye nezdindeki kayıtlarla Takasbank kayıtları arasında mutabakat sağlanana kadar çekilemez. Adli ve idari mercilerce sürdürülen takiplere ilişkin hükümler saklıdır.

(6) Pozisyon ve teminatları devralacak bir Üyenin bulunamaması, bulunması için yeterli süre olmaması veya teminat açığı sebebiyle taşınamayan veya pozisyonların tasfiyesi sonrasında teminat açığı oluşan hesaplar Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin Beşinci Bölümündeki esaslar dâhilinde tasfiyeye tabi tutulabilir. Devralacak bir Üye bulunamaması sebebiyle taşınamayan hesaplardaki pozisyonların tasfiyesi sonrasında oluşacak teminat bakiyesi Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 27 nci maddesi çerçevesinde iade olunur.

(7) Temerrüt veya diğer sebeplerle, üyelik faaliyetleri kısıtlanan veya üyeliği sona erdirilen bir üyeye bağlı hesaplara ilişkin olarak; söz konusu hesapların Kurul izni çerçevesinde MKT hizmeti verilmeyecek Pazar/platformlara ilişkin olması veya hesaplarda yer alan kıymetli madenlerin/sözleşmelerin Kurulca MKT hizmeti verilmemesine izin verilen kıymetli madenlerden/sözleşmelerden olması halinde söz konusu pozisyonlarda Takasbank taşıma hizmeti vermeyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Risk Yönetimi ve Teminatlandırma Esasları

Risk yönetimi

MADDE 24- (1) Piyasa'da risk yönetimi Takasbank tarafından yapılır.

(2) Piyasa'da üyenin kendi adına yaptığı işlemler "Üye" hesabı altında, müşterileri adına yapmış olduğu işlemler ise "Müşteri" hesabı altında izlenir. İşlem teminatlarına ilişkin risk yönetimi bahse konu 2 adet hesap üzerinden yürütülür.

(3) Her bir hesaba ilişkin teminat gereksinimi ayrı ayrı hesaplanır ve her bir pozisyon hesabının teminat yeterliliği ayrı ayrı kontrol edilir.

(4) Piyasa'da işlem öncesi, işlem anı ve işlem sonrası risk yönetimi süreçleri uygulanır. İşlem öncesi risk yönetimi süreçlerine ilişkin olarak Borsa'nın görüşü alınır.

İşlem Öncesi Risk Yönetimi

MADDE 25- (1) Piyasa'da işlem limiti olmayan hesaplar üzerinden emir iletimi yapılamaz.

(2) İşlem limiti, Takasbank tarafından üyenin derecelendirme notu ve öz kaynak düzeyi dikkate alınarak belirlenir.

(3) İşlem öncesi risk yönetimi hesaplamaları kapsamında yapılan işlem limiti kontrolünde sözleşme tipi bazında netleştirilmiş tutarlar dikkate alınır.

Başlangıç Teminatı, İşlem Anı ve Sonrası Risk Yönetimi

MADDE 26- (1) Borsa İstanbul Swap Piyasası'nda işlem valöründe ilk risk hesaplaması gün sonunda yapılır.

(2) Başlangıç teminatı, üyenin yükümlülüklerini Prosedürde belirlenen sürelerde ifa etmediği durumda ortaya çıkan temerrüdün çözülmesine kadar geçecek sürede, kurlarda ve kıymetli maden fiyatında meydana gelen değişimin etkisinin izale edilmesi amacıyla tahsil edilir.

(3) Başlangıç teminatı Takasbank tarafından asgari 1 yıllık veri seti ve asgari % 99,00 güven düzeyi kullanılarak hesaplanır, piyasa şartları da gözetilerek ayda bir gözden geçirilir. Gerekli görülmesi halinde Takasbank bir aylık sürenin bitimini beklemeden piyasa şartları doğrultusunda başlangıç teminatını revize edebilir. Başlangıç teminatına ilişkin belirlenen parametreler genel mektup ile duyurulur.

(4) Başlangıç teminatı, işlem vadesi, işlem tarafı, kıymetli maden ve döviz cinsi bazında farklılaştırılabilir. Başlangıç teminatının işlem vadesi bazında farklılaştırılmadığı durumda, vadede değer kaybı söz konusu olan varlığı borçlanan üyenin başlangıç teminat yükümlülüğüne yapılan işlemin ima ettiği günlük değer kaybı gün sonu risk hesaplama sürecinde eklenir. Farklı altın ya da para swap işlemlerinde alınacak ters yönlü pozisyonlar kendi içerisinde korelasyona tabi tutulabilir.

(5) Takasbank, işlem sonrası risk yönetimi süreci kapsamında saat 11:00, 13:00 ve saat 15:00' te pozisyonlara ve hesaplara ilişkin risk ve teminat tutarlarını günceller. Yapılan güncelleme işlemi ile hesaplara ilişkin bulunması gereken teminat tutarı ile değerlendirilmiş teminat tutarı farkını ifade eden teminat eksiği/fazlası değeri belirlenir. Değerleme anı kuru olarak Bankalararası spot piyasa alış/satış ortalama döviz kurunun son 10 dakika içerisindeki ortalaması kullanılır. Kıymetli maden fiyatı olarak da spot piyasa alış/satış ortalama fiyatın son 10 dakika içerisindeki ortalaması kullanılır.

(6) Bir hesaptaki teminat fazlalığı değeri, aynı zamanda o hesaba ilişkin çekilebilir teminat tutarını ifade eder. Yapılan güncelleme sonucunda gün içi geçici değişim teminatı yükümlülüğü olan üyelerin bu yükümlülükleri çekilebilir teminatlarından düşülür.

(7) Rutin olarak yapılan gün sonu teminat yeterliliği kontrolleri yanı sıra, teminat yetersizliği bulunan hesaplara gün içi teminat tamamlama çağrısı da yapılabilir. Gün sonu risk hesaplamalarında üyelerin ertesi iş günü vadesi dolacak olan sözleşmeleri hesaplama dışı bırakılabilir. Gün içerisinde teminat tamamlama çağrısı yapılan üyelerin iki saat içerisinde teminat hesaplarında yeterli bakiyeyi bulundurması gerekir. Belirlenen saate kadar teminat yükümlülüğünü yerine getirmeyen üyeler için temerrüt hükümleri uygulanır.

(8) Teminat tamamlama çağrıları, Takasbank tarafından sağlanan üye ekranları, raporlama veya elektronik posta yoluyla yapılır. Teminat tamamlama çağrısının sistem aracılığı ile yapılması durumunda, başkaca bir ihbar ve bildirim gerek kalmaksızın üyenin çağrıyı aldığı kabul edilir. Üyenin sorumluluğu, Takasbank tarafından yapılan teminat tamamlama çağrısının üyeye ulaştığı anda başlar.

(9) Üyelerin Takasbank nezdinde açtıkları hesaplarda yer alan anlık takas pozisyonları, garanti fonu katkı payları ile teminatlar Takasbank tarafından güncelleme işlemine tabi tutulur.

(10) Teminat gereksinimi hesaplanırken farklı risk grupları ve para/para ile kıymetli maden/para çiftlerine ilişkin pozisyonlar arasında netleştirme yapılmaz.

Değişim teminatı ve fonlama maliyeti hesaplaması

MADDE 27- (1) İş günü içerisinde açılan pozisyonların ürettiği değişim teminatı, işlem kuru/kıymetli maden fiyatı ile gün sonu kuru/kıymetli maden fiyatı arasındaki fark dikkate alınarak belirlenir. Hesaplama günü öncesinde açılmış olan pozisyonların değişim teminatı hesaplamasında, bir önceki gün sonuna ilişkin kur/fiyat ile ilgili gün sonu kuru/fiyatı karşılaştırılır.

(2) Birinci fıkra kapsamında her bir sözleşme bazında hesaplanan değişim teminatı tutarı, döviz/kıymetli maden bazında netleştirilir. Bu tutara varsa fonlama maliyeti ve vadesi dolan sözleşmelere ilişkin değişim teminatı iadesi eklenir ya da düşülür.

(3) Fonlama maliyetine konu değişim teminatı bakiyesi, sözleşme bazında değişim teminatının kümülatif net bakiyesi üzerinden hesaplanır.

(4) Fonlama maliyeti tutarı ilgili güne ilişkin Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası, Repo Ters Repo Pazarı'ndaki Normal Emirler Pazarı'nda oluşan gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranı üzerinden $F = ((\text{Kümülatif Net Değişim Teminatı Bakiyesi} * \text{Gecelik Faiz}) / 360)$ formülü ile hesaplanır.

(5) Her bir işlemin vadesi boyunca el değiştiren değişim teminat tutarlarından, kümülatif net pozitif bakiyeye sahip olan tarafın söz konusu borcu, değişim teminatı ve fonlama maliyeti takasına borç olarak eklenir ve netleştirmeye konu olur.

Risk Limitleri

MADDE 28- (1) Takasbank, Üyelere mali yeterlilikleri nispetinde risk limitleri tanımlar. Risk limitleri Piyasa için ayrı olarak belirlenebileceği gibi tüm piyasalar için toplam olarak da belirlenebilir. Risk limitleri, Üyelerin piyasada taşıdıkları pozisyonların risk düzeyleri dikkate alınarak belirlenir, nominal tutar olarak üyeye duyurulur.

(2) Üye bazında belirlenen limit sadece ilgili üyeye Takasbank tarafından bildirilir.

(3) Üyenin kendisi ve müşterileri için almış olduğu tüm pozisyonlardan kaynaklı toplam bulunması gereken teminatının risk limitini aşmış olduğu gün içerisinde de kontrol edilir.

(4) Üyenin risk limitini aşan tutarda işlem girmesi durumunda yeni emir iletememesi esastır. Bu durumda bekleyen emirler iptal edilebilir. Sorumluluk üyeye aittir.

ALTINCI BÖLÜM

Teminatlara İlişkin Esaslar

Teminat ve garanti fonu katkı payı olarak kabul edilebilecek varlıklar

MADDE 29- (1) Üyeler tarafından, teminat ve garanti fonu katkı payı yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla aşağıdaki varlıklar kullanılabilir. Takasbank Yönetim Kurulu, Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesi ile belirlenen diğer varlıkları da teminat veya garanti fonu katkı payı olarak kabul etmeye ve bunlara ilişkin grup/alt grup limitleri belirlemeye yetkilidir.

- a) Nakit Türk Lirası,
- b) Konvertibl Döviz (USD, EUR, GBP),
- c) Devlet İç Borçlanma Senedi,
- ç) T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond),
- d) T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları,
- e) BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri,
- f) Hisse senedi şemsiye fonu payları,
- g) Borçlanma araçları şemsiye fonu payları,
- ğ) Borsalarda işlem gören standartta altın,
- h) İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler,

- 1) Borsa İstanbul A.Ş. payları,
 - i) Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri.
- (2) Herhangi ihraççı veya banka tarafından veya bu ihraççı veya banka ile aynı sermaye grubuna dahil diğer ihraççı ve bankalar tarafından ihraç edilmiş veya verilmiş, Takasbank tarafından teminat olarak kabul edilen, menkul kıymetler ile kabul edilmiş garantiler toplamının (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen kıymetler ile sermayesinin çoğunluğu T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ait olan diğer bankaların garanti ve menkul kıymetleri hariç), Takasbank tarafından bu piyasa için kabul edilmiş teminatlar içindeki payı %25'i geçemez. Yapılan dönemsel kontrollerde %25 sınırını aşan teminatlarda öncelik sıralaması dikkate alınır, sınır aşımına sebep olan son yatırılan teminat sahibi üyeler elektronik posta mesajı ile uyarılır. Teminatı değiştirmesi talep edilir.
- (3) Üyelerin kendilerinin ve/veya dahil oldukları sermaye grubuna bağlı banka ve şirketlerin garantileri ve ihraç etmiş oldukları menkul kıymetler (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca ihraç edilen menkul kıymetler ile sermayesinin çoğunluğu T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ait olan diğer bankaların garanti ve menkul kıymetleri hariç), üye tarafından Takasbank'a teminat olarak verilemez.
- (4) Takasbank tarafından teminat ve garanti fonu katkı payı olarak kabul edilen varlıkların değerlendirilmesinde kullanılacak teorik fiyatlandırma formülleri ve yöntemleri Takasbank internet sitesinde yayımlanır.
- (5) Teminat olarak tevdi edilmiş olan sabit getirili menkul kıymetler itfadan önceki günün sonunda teminat olma özelliklerini kaybederler. Teminat veya garanti fonu katkı payı olarak kabul edilen sabit getirili menkul kıymetlerin itfa olması durumunda itfa bedelleri, ilgili nakit teminat hesabına aktarılır.
- (6) Pay ve benzeri teminatlarda öz sermaye hali nedeniyle teminat değerinde yaşanabilecek değişiklikler dikkate alınarak, teminat seviyesinin korunması Üyenin sorumluluğundadır.
- (7) Altının teminata verilmesi durumunda, söz konusu altınlar Borsa Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda işlem gören külçe altınlardan 100 gram ve katları şeklinde olan standart altından oluşmalıdır.
- (8) İpotek teminatlalı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlalı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetlerden; Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş. Varlık Finansmanı Fonları tarafından TL cinsinden ihraç edilmiş ve uzun vadeli ulusal notu asgari 'AA+' olanlar teminata kabul edilir.
- (9) Teminata kabul edilen varlıklardan sistemine tanımlı olanlar, Takasbank ekranlarında yer alan Geçerli Teminat Raporu aracılığı ile izlenir. Bu raporda yer almayan varlıkların teminata verilmek istenmesi durumunda, en az bir işgünü öncesinde ilgili varlığın sistemde tanımlanmasını teminen Takasbank'a bildirimde bulunulması gerekir. Takip sorumluluğu üyeye aittir.

Teminat ve garanti fonu katkı payı olarak kabul edilen varlıkların değerlerinin güncellenmesi

MADDE 30- (1) Teminat ve garanti fonu katkı payı olarak kabul edilen nakit dışı varlıklar, aşağıda belirlenmiş olan fiyatlar üzerinden her işlem günü sonunda Takasbank tarafından değerlemeye tabi tutulur. Değerlemenin gün sonu yapılması esastır. Ancak Takasbank tarafından gerekli görülmesi halinde, gün içi değerlendirme yapılır.

Teminat	Değerleme Kriteri	Açıklama
Döviz	TCMB Döviz Alış Kuru	15:30'da belirlenen Gösterge Niteliğindeki TCMB Kuru. Gün içi değerlemelerde değerlendirilmenin yapıldığı anda Bankalar arası döviz piyasasında gerçekleşen en son işlem fiyatı kullanılır.

Devlet İç Borçlanma Senedi	TCMB Fiyatları, Piyasa Fiyatı, Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat	Gün sonu değerlendirme işlemlerinde, TCMB tarafından belirlenen Devlet İç Borçlanma Senedinin gösterge niteliğindeki günlük değerleri kullanılır. Gün içi değerlemelerde, kıymetin Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası'nda oluşan fiyatı, bu fiyatlara ulaşamadığında ise Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat kullanılır.
T.C.Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	TCMB Fiyatları, Piyasa Fiyatı, Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat	Gün sonu değerlendirme işlemlerinde, TCMB tarafından belirlenen Devlet İç Borçlanma Senedinin gösterge niteliğindeki günlük değerleri kullanılır. Gün içi değerlemelerde, kıymetin Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası'nda oluşan fiyatı, bu fiyatlara ulaşamadığında ise Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat kullanılır.
İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	Gün içi: Takasbank verim eğrisi kullanılarak belirlenen teorik fiyat ya da Takasbank tarafından belirlenen fiyat Gün sonu: Takasbank verim eğrisi kullanılarak belirlenen teorik fiyat ya da Takasbank tarafından belirlenen fiyat	T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen TL sabit kupon ödemeli ve iskontolu kıymetlerden oluşan verim eğrisi ile hesaplanan fiyatlar ile verim eğrisi oluşturulmadığı durumda Takasbank tarafından belirlenen fiyat
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil	Gün içi: Takasbank verim eğrisi kullanılarak belirlenen teorik fiyat ya da Takasbank tarafından belirlenen fiyat Gün sonu: Takasbank verim eğrisi kullanılarak belirlenen teorik fiyat ya da Takasbank tarafından belirlenen fiyat	İşlem gören Euro tahvillerden oluşan verim eğrisi ile hesaplanan fiyatlar ile verim eğrisi oluşturulmadığı durumda Takasbank tarafından belirlenen fiyat
BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri	Gün İçi: Hesaplama anı öncesinde BİAŞ Pay Piyasasında gerçekleşen son işlem fiyatı Gün Sonu: Seans sonu son işlem fiyatı	Borsada işlem gerçekleşmemişse, Takasbank tarafından belirlenen teorik fiyat. İşlem gören menkuller için ise son işlem fiyatı. , Eşleşmemiş alış ve satış emirlerinin, (alış ve satışın eşanlı olarak gelmiş olması halinde) son işlem fiyatından daha sonra gelmiş olması halinde, alış ve satış fiyatlarının ortalaması da kullanılabilir.
Hisse senedi şemsiye fonu payları ve borçlanma araçları şemsiye fonu payları	İlgili günde ihraççısı tarafından açıklanan fiyat	İhraççısı tarafından açıklanan fiyat, takip eden işgünü için kullanılır.

Borsalarda işlem gören standartta altın	Gün İçi: Hesaplama anı öncesinde BİAŞ KMTP’de gerçekleşen son işlem fiyatı, Gün Sonu: BİAŞ KMTP günsonu bülten fiyatı	Borsa Kıymetli Madenler ve Taşlar Piyasası’nda T+0 valörlü işlemler için oluşan USD/ONS fiyatından, önceki gün sonu TCMB döviz alış kuru kullanılarak hesaplanan fiyat ile değerlendirilir. Eğer işlem gerçekleşmemişse, teorik fiyat ya da bir önceki seansta oluşan ağırlıklı ortalama fiyat kullanılabilir.
Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	Gün içi: İşlem geçen fiyatlar dikkate alınır. Gün sonu: İşlem geçen fiyatlar dikkate alınır	İşlem gören tahvillerden oluşan verim eğrisi ile hesaplanan fiyatlar ile verim eğrisi oluşturulmadığı durumda Takasbank tarafından belirlenen fiyat.

Değerleme katsayıları

MADDE 31- (1) Teminatlara ve garanti fonu katkı paylarına uygulanacak, kesinti oranlarını yansıtan, değerlendirme katsayılarının hesaplanmasında Takasbank tarafından uygun görülen parametrik, parametrik olmayan veya simülasyon tabanlı istatistiksel yöntemler kullanılabilir. Teminat değerlendirme katsayılarının belirlenmesinde, ilgili varlığın Takasbank tarafından değerlendirilen kredi riski, vadesi, olağanüstü piyasa koşullarındaki volatilitesi, likiditesi ve varsa kur riski dikkate alınabilir.

(2) Yapılacak hesaplamalarda % 99,90 istatistiksel güven düzeyi ve 2 iş günü elde tutma süresi kullanılır. Hesaplamalarda kullanılacak tarihsel veri uzunluğu asgari 1 yıldır. Yeterli veya hiç tarihsel verinin bulunmadığı varlıklar için değerlendirme katsayıları, benzer niteliklere sahip varlıklar için hesaplanan katsayılar kıyas alınarak belirlenir.

(3) Değerleme katsayıları yılda bir kez gözden geçirilir. Gerekli görüldüğü durumlarda, daha kısa sürelerle gözden geçirmenin yapılması mümkündür. Gözden geçirme sonrasında değerlendirme katsayılarında değişiklik olması halinde, yeni değerlendirme katsayıları Üyelere duyurulur. Piyasa’da teminat olarak kabul edilebilecek kıymetlerin teminat değerlerinin hesaplanmasında aşağıdaki değerlendirme katsayıları esas alınır.

Teminat Çeşidi	Değerleme Katsayısı
Nakit Türk Lirası	100%
Konvertibl Döviz(USD)	93%
Konvertibl Döviz(EUR)	92%
Konvertibl Döviz(GBP)	92%
Devlet İç Borçlanma Senedi	0-1 Yıl %96
	1-5 Yıl %91
	5 yıl ve üzeri %91
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond-USD)	5 Yıla kadar %92
	5-10 Yıl %93
	10-30 Yıl %90
	30 yıl ve üzeri %88
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond-EUR)	5 Yıla kadar %92
	5-10 Yıl %87
	10-30 Yıl %80
	30 yıl ve üzeri %80
T.C. Hazine Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	0-1 Yıl %94
	1-5 Yıl %89
	5 Yıl ve üzeri %89
BIST100 endeksinde bulunan pay senetleri	BIST 30 %84

	BIST 100 %82
Hisse senedi şemsiye fonu payları	89%
Borçlanma araçları şemsiye fonu payları	84%
İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	0-1 Yıl %94 1-5 Yıl %89 5 Yıl ve üzeri %89
Borsalarda İşlem Gören Standartta Altın	88%
Borsa İstanbul A.Ş. Payları	100%
Almanya tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	5 Yıla kadar %91 5-10 Yıl %91 10-30 Yıl %90 30 yıl ve üzeri %89
ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	5 Yıla kadar %91 5-10 Yıl %91 10-30 Yıl %89 30 yıl ve üzeri %88

Teminat kompozisyon limitleri

MADDE 32- (1) Türk Lirası nakit dışında teminata kabul edilecek diğer varlıklar ve bunlara ilişkin kompozisyon limitleri için aşağıda verilen tabloda belirtilen oranlar uygulanır. Takasbank Yönetim Kurulu teminat olarak kabul edilecek yeni varlıklar ve bu varlıklar için kompozisyon limitleri belirlemeye veya bu Prosedür ile belirlenmiş olanlar da dâhil kompozisyon limitlerinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

İşlem Teminatı Olarak Kabul Edilebilecek Varlıklar	Grup Limiti	Alt Grup Limiti (Grup Limiti Yüzdesi Olarak)
Nakit Türk Lirası	En Fazla % 100	-
Konvertibl Döviz (USD/EUR/GBP)	En Fazla % 100	-
Devlet İç Borçlanma Senedi	En Fazla % 100	%35(ISIN bazlı)
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond)	En Fazla % 100	%35(ISIN bazlı)
T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	En Fazla % 100	%25(ISIN bazlı)
BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri	En Fazla %90	%20
Hisse senedi şemsiye fonu payları	En Fazla %50	%20
Borçlanma araçları şemsiye fonu payları	En Fazla %50	%20
Borsalarda işlem gören standartta altın	En Fazla %50	-
İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	En Fazla % 50	40%
Borsa İstanbul A.Ş. payları	En Fazla % 50	-

Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	En Fazla %50	%50
---	--------------	-----

(2) Grup limitleri toplam yatırılmış teminat üzerinden hesaplanır. Alt grup limitlerinin hesaplamasında ilgili varlık tutarının grup limiti uygulanmış toplam değerlenmiş kısmı dikkate alınır.

Teminatların mülkiyeti

MADDE 33- (1) MKT hizmeti çerçevesinde alınan teminatların mülkiyeti Kanun'un 78 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde Takasbank'a geçer. Takasbank, sözleşme kurulduğu anda ve teminat konusu varlıkların kanuni usullere uyararak devredilmesi sonucu mülkiyet hakkına sahip olur.

(2) Üyenin temerrüdü nedeniyle ya da ilgili mevzuat veya sözleşme hükümlerinde öngörülen nedenlerle teminatlardan Takasbank'ın alacaklarının karşılanması söz konusu olduğunda Takasbank, herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın, teminat konusu malvarlığını, borsa veya teşkilatlanmış diğer bir piyasada kote ise bu piyasadaki değerinden aşağı olmamak üzere satarak satım bedelinden alacağını karşılama veya bu araçların değerini borçlunun yükümlülüklerinden mahsup etme hakkına sahiptir.

(3) Kanunun 78 inci maddesi uyarınca teminatların mülkiyeti Takasbank'a ait olduğundan, teminattan doğan haklar da Takasbank'a aittir. Takasbank, yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla, vade sonunda teminatları hakları ile birlikte Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 27 nci maddesi hükümleri çerçevesinde ve Üye talebi doğrultusunda iade eder.

Teminat Sözleşmesi

MADDE 34- (1) Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarının teminata konu olması durumunda, Kanun'un 47 nci maddesi uyarınca Takasbank ile Üye arasında yazılı teminat sözleşmesi yapılır.

(2) Kayden izlenen sermaye piyasası araçlarını konu alan teminat sözleşmelerinde, teminatların mülkiyetinin Takasbank'a devrinin kararlaştırılması mümkündür. Teminatların mülkiyetinin devrinin kararlaştırılması halinde Takasbank, sözleşme kurulduğu anda ve teminat konusu sermaye piyasası araçlarının kanuni usullere uyararak devredilmesi sonucu mülkiyet hakkına sahip olur.

(3) Üyenin temerrüdü nedeniyle ya da ilgili mevzuat veya sözleşme hükümlerinde öngörülen nedenlerle teminatlardan Takasbank'ın alacaklarının karşılanması söz konusu olduğunda Takasbank, herhangi bir ihbar veya ihtarda bulunma, süre verme, adli veya idari merciden izin ya da onay alma, teminatın açık artırma ya da başka bir yol ile nakde çevrilmesi gibi herhangi bir ön şartı yerine getirme yükümlülüğü olmaksızın, teminat konusu malvarlığını, borsa veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda kote ise bu piyasada satarak satım bedelinden alacağını karşılama hakkına sahiptir. Takasbank, teminatların mülkiyetinin devralmış olması şartıyla, teminat konusu sermaye piyasası araçlarının değerini borçlunun yükümlülüklerinden mahsup etme hakkına da sahiptir.

(4) Teminatta bulunan kıymetlerden doğan haklar, teminatı verene aittir. Ancak, Takasbank ile teminat veren arasında yapılan sözleşme ile Kanun'un 47 nci maddesi çerçevesinde teminatların mülkiyetinin Takasbank'a devri kararlaştırılmışsa, teminattan doğan haklar Takasbank'a ait olur. Takasbank, yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla, vade sonunda teminatları doğmuş olan hakları ile birlikte Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 27 nci maddesi hükümleri çerçevesinde ve Üye talebi doğrultusunda iade eder.

Teminatların izlenmesi ve yönetimi

MADDE 35- (1) Risk gruplarında yer alan pozisyonlarla ilişkilendirilen teminatlar, üyeye bağlı hesaplarda ayrı ayrı izlenir. Üyenin çoklu müşteri pozisyonları ile ilişkilendirilmiş teminatları, üyenin kendi portföyüne ait hesaplardan kaynaklanan teminat açıklarının kapatılmasında veya temerrüdün sonlandırılmasında kullanılamaz. Üye portföyü ile ilişkilendirilmiş teminatlar, üyeye bağlı tüm pozisyon hesaplarından kaynaklanan teminat ihtiyaçlarının kapatılmasında veya temerrüdün sonlandırılmasında kullanılabilir. Kanunun 78 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü saklıdır.

(2) Üye, takas yükümlülüklerini bu Prosedür’de belirlenen sürelerin sonuna kadar kapatmakla yükümlüdür. Aksi takdirde Üye, herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır, varsa nakit ve kıymetli maden alacağı ödenmez ve Üye hakkında temerrüt hükümleri uygulanır.

(3) Üyeler, teminat tamamlama yükümlülüklerini ilgili pozisyon hesapları için teminat yatırarak yerine getirebilir. Teminat yatırma, çekme, değerlendirme, hesap güncelleme ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi işlemleri pozisyon hesabı bazında gerçekleştirilir.

(4) Kanun’un 79 uncu maddesi uyarınca Takasbank’ın, merkezi karşı taraf olarak yerine getirdiği işlemler nedeniyle teminat olarak aldığı malvarlığı değerleri üzerindeki hak ve yetkisi hiçbir şekilde sınırlandırılmaz. Teminat konusu mal varlığı değerleri üzerinde, Üyenin herhangi bir sebeple tasarruf yetkisinin bulunmaması Takasbank’ın iyi niyetli aynı hak iktisabına engel olmaz. Teminat konusu mal varlığı değerleri üzerinde üçüncü kişilerin istihkak ya da sınırlı aynı hak iddiaları Takasbank’a karşı ileri sürülemez.

(5) Teminat veren hakkında konkordato mühleti tanınması, konkordatosunun tasdiki, iflastan sonra konkordato mühleti tanınması, malvarlığının terki suretiyle konkordato süreci içine girmesi, uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılması, iflası, iflasın ertelenmesi veya 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu çerçevesindeki takip prosedürleri ya da Kanununun tedrici tasfiye ile ilgili hükümleri Takasbank’ın teminatlar üzerindeki hak ve yetkisini hiçbir şekilde sınırlandıramaz.

Teminat yatırma veya çekme işlemleri

MADDE 36- (1) Teminat yatırma/çekme işlemleri Üye ekranlarından Takasbank uygulamaları üzerinden, yatırma/çekme talimatını giren ile bu talimatı onaylayanların farklı yetkili kullanıcılar olması prensibi çerçevesinde iki aşamalı şekilde gerçekleştirilir. Teminat yatırma çekme işlemleri elektronik ortamda yapılır.

(2) Teminat yatırma ve çekme işlemleri, ilgili varlığa ait üye serbest hesaplarından veya serbest hesaplarına elektronik virman yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Hesapların güncellenmesi sonucunda, bir hesaptaki teminat tutarının bulunması gereken teminat tutarını aşması halinde, aşan kısım çekilebilir. İlgili hesapta yeterli teminat bulunmaması halinde çekme talepleri reddedilir.

(3) Bulundurulması gereken teminat tutarlarının çekilmesine izin verilmez. Teminat tamamlama yükümlülüğü bulunan hesaplardan teminat çekme işlemi gerçekleştirilmez.

(4) Teminat çekme işlemleri için yapılan kontrollerde, çekilebilir teminatın hesaplanmasında, hesaplama anında Takasbank nezdindeki hesaplarda bulunan toplam teminat tutarından bulunması gereken teminat düşülür.

(5) Teminatı yatırma ve çekme işlemleri son saatleri aşağıdaki gibidir:

İşlem Teminatı Olarak Kabul Edilebilecek Varlıklar	Tam Gün Yatırma Son Saati	Yarım Gün Yatırma Son Saati	Tam Gün Çekme Son Saati	Yarım Gün Çekme Son Saati
Nakit Türk Lirası	19:00	12:45	15:40	11:40
Konvertibl Döviz (USD/EUR/GBP)	19:00	12:45	19:00	12:45
Devlet İç Borçlanma Senedi	19:00	12:45	19:00	12:45

T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	19:00	12:45	19:00	12:45
İpotek teminatlı menkul kıymetler, ipoteye dayalı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	19:00	12:45	19:00	12:45
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond)	19:00	12:45	19:00	12:45
Borsalarda İşlem Gören Standartta	19:00	12:45	19:00	12:45
BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri	19:00	12:45	19:00	12:45
Hisse Senedi Şemsiye Fonu Payları	19:00	12:45	19:00	12:45
Borçlanma Araçları Şemsiye Fonu	19:00	12:45	19:00	12:45
Borsa İstanbul A.Ş. payları	19:00	12:45	19:00	12:45
Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	19:00	12:45	19:00	12:45

(6) Teminat yatırmaya ve Türk Lirası dışındaki teminatların çekilmesine ilişkin son saatler Takasbank nezdindeki hesaplar arasında aktarım içindir. Takasbank dışına ya da dışından aktarımlar için ilgili ödeme sistemi/saklama kurumu operasyon iş kuralları uygulanır.

(7) İşlemlerin üyelerin yetkilendirdiği personel adına tahsis edilen kullanıcı kodu ve şifreler ile Takasbank tarafından ilan edilen saatler içerisinde gerçekleştirilmesi esastır. Ancak zorunlu hallerde saat 17:30'a kadar Takasbank'a yazılı talimat verilerek de işlem yapılabilir.

Nakit teminat ve garanti fonu katkı paylarının nemalandırılması

MADDE 37- (1) Üyeler tarafından tesis edilen nakit Türk Lirası teminat ve garanti fonu katkı payları, varsa zorunlu karşılık olarak tesis edilecek kısmı düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden, kredi riski ve likidite koşulları dikkate alınarak, Prosedürde belirlenen esaslar çerçevesinde Takasbank tarafından mümkün olan en iyi koşullarla nemalandırır. Nemalandırma işlemi, nemaya konu tutarın bankalara depo ya da mevduat olarak yatırılması ile repo işlemine konu edilmesi suretiyle, Takasbank limitleri dâhilinde yapılır. Takasbank nemalandırma amacıyla nakit teminatları organize para piyasalarına da plase edebilir. Olağandışı piyasa koşullarında nemalandırma yapılmayabilir. Piyasa koşulları nedeniyle Takasbank tarafından nemalandırma yapılamaması halinde nema ödenmez.

(2) İşlem ve garanti fonu teminatlarının nemalandırma işlemleri saat 15:40'taki Üye Türk Lirası cinsinden nakit teminat bakiyeleri üzerinden yapılır. 15:40'tan sonra Takasbank'a teminat olarak yatırılan nakit Türk Lirası teminatlar nemalandırılmaz. Yarım iş günlerinde nemalandırma son saati 11:40 olup bu saatten sonra yatırılan Türk Lirası teminatlar nemalandırılmaz.

3) Teminat ve garanti fonu katkı paylarının varsa zorunlu karşılık yükümlülüğü düşüldükten sonra kalan tutarının nemalandırılmasından elde edilen brüt nema tutarlarından, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) ve diğer yasal maliyetler ile Takasbank tarafından önerilen ve Kurul tarafından uygun görülen bir oranda "teminat takip ve nemalandırma ücreti" olarak Takasbank tarafından tahsil edilecek tutarın düşülmesi suretiyle kalan bakiye, ilgili hesaplara nema olarak eklenir.

4) Nema istemeyen üyelerin bu taleplerini yazılı olarak Takasbank'a bildirmeleri gerekmektedir.

Döviz cinsinden takas yükümlülüğünün önceden depo edilmesi şartıyla nemalandırılması

MADDE 38- (1) Üyeler tarafından Swap Piyasası yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla, Takasbank nezdinde üyenin “SWPNM” hesabına valör gününden önce gönderilen döviz (USD/EUR) tutarı, kredi riski ve likidite koşulları dikkate alınarak, işbu Prosedürde belirlenen esaslar çerçevesinde Takasbank tarafından mümkün olan en iyi koşullarla nemalandırılır. Nemalandırma işlemi, nemaya konu tutarın bankalara depo ya da mevduat olarak yatırılması suretiyle, Takasbank limitleri dâhilinde yapılır. Olağandışı piyasa koşullarında nemalandırma yapılmayabilir. Piyasa koşulları nedeniyle Takasbank tarafından nemalandırma yapılamaması halinde nema ödenmez.

(2) İlgili hesaba yatırılmış tutara, tutarın yatırıldığı tarihi takip eden bir sonraki iş günü üyenin takas borcu olması koşuluyla nema verilir. Aksi takdirde hesapta bakiye olsa dahi nema verilmez.

(3) Önceden depo edilen dövize ilişkin nemalandırma işlemleri saat 17:00’de üyenin USD/EUR cinsindeki ilgili hesap bakiyeleri üzerinden yapılır. Saat 17:00’den sonra ilgili hesaba ulaşan bakiyeler nemalandırılmaz.

(4) Yarım iş günlerinde nemalandırma yapılmaz.

(5) Nemaya konu tutarın borç kapama işlemleri tamamlanana kadar ilgili tutarın çıkışına izin verilmez.

(6) Takas gününde nemaya konu tutar ile borç kapama işlemi üye tarafından Takasbank ekranları aracılığıyla gerçekleştirilir.

(7) İlgili hesaba fazla/sehven gönderilen tutarların iadesi, Takasbank’a yazılı talimat verilmesi suretiyle üyenin serbest hesaplarına aktarılarak gerçekleştirilir.

(8) Önceden depo edilen dövize ilişkin brüt nema tutarlarından, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) ve diğer yasal maliyetler ile Takasbank tarafından önerilen ve Kurul tarafından uygun görülen bir oranda “teminat takip ve nemalandırma ücreti” olarak Takasbank tarafından tahsil edilecek tutarın düşülmesi suretiyle kalan bakiye, ilgili hesaplara nema olarak eklenir.

(9) Nema almak istemeyen üyelerin ilgili hesapta bakiye bulundurmamaları gerekmektedir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Garanti Fonuna İlişkin Esaslar

Garanti Fonu ve genel esasları

MADDE 39- (1) Takasbank, Piyasa’da vereceği MKT hizmeti kapsamında, üyelerin temerrüde düşmesi halinde oluşabilecek zararların ilgili üyelerin teminatlarını aşan kısmı için kullanılmak üzere üyelerin katkı payları ile oluşturulan bir garanti fonu kurar. MKT üyelerinin garanti fonuna katılımı zorunludur.

(2) MKT üyelerinin garanti fonu katkı payları, yatırılmış ve Takasbank tarafından talep edilmesi halinde yatırılacak ilave garanti fonu katkı paylarından oluşur. Garanti fonunun MKT Yönetmeliği, Yönerge ve Prosedür hükümleri çerçevesinde kullanılması durumunda, MKT üyelerinden yatırılmış garanti fonu katkı payı tutarını geçmemek üzere ilave katkı payı yatırmaları istenebilir. 1 Nisan - 31 Mart tarihleri arasındaki bir yıllık dönem içinde Üyelerden en fazla 4 sefer ilave katkı payı yatırmaları istenebilir. Bir seferde talep edilebilecek ilave garanti fonu katkı payı, her bir üye için, talebe mesnet teşkil eden temerrütlerin vuku bulduğu ay için hesaplanmış yatırılması gereken garanti fonu katkı payı tutarını aşamaz. İlave garanti fonu katkı payı tutarı, bir kez yatırılmış tutarın tamamı olarak veya dilimler halinde toplam yatırılmış tutarı geçmemek şartıyla birden çok kez talep edilebilir.

(3) Üyelikten ayrılma talebini bu Prosedür ve ilgili diğer düzenlemeler kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirdikten sonra ileten ve bu talepleri henüz Yönetim Kurulu’nca karara bağlanmamış veya MKT üyeliğinden ayrılma talebi Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmiş, ancak yatırılmış garanti fonu katkı payının iadesi için süre verilmiş MKT üyelerinin maruz kalabileceği maksimum garanti fonu yükümlülüğü, talep tarihinde henüz çözülmemesi devam eden bir temerrüdün mevcut olmaması halinde, talepte bulunulan ayın ilk iş günü itibarıyla güncellenen garanti fonu tutarının iki katı, aksi takdirde üç katıdır.

Üyelikten ayrılma talebinin sözkonusu yükümlülüklerin yerine getirilmeden yapılması durumunda ise bu oranlar üç ve dört katı olarak uygulanır. Takasbank tarafından muhtemel garanti fonu yükümlülüklerinden kaçınmak için MKT üyeliğinden ayrıldığı veya ayrılma talebinde bulunduğu değerlendirilen kuruluşlar tekrar MKT üyeliğine kabul edilmeyebilir.

- (4) Temerrüde düşen Üyenin işlem teminatları, garanti fonu katkısı ve Takasbank tarafından Piyasa'da karşılanmış riskler için yapılan sermaye tahsisi yetersiz kalmadıkça, diğer Üyelerin garanti fonu katkı paylarına başvuramaz.
- (5) Üyeliğin sonlanması halinde Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliğinin 33 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde garanti fonu katkı payı geri ödenir.
- (6) Garanti fonundaki varlıklar amacı dışında kullanılamaz.
- (7) Üyeler tarafından garanti fonuna yatırılacak katkı paylarının, kendi mülkiyetlerindeki varlıklardan karşılanması esastır.
- (8) Garanti fonu, Takasbank tarafından temsil ve idare edilir.
- (9) Kurul izni çerçevesinde MKT hizmeti verilemeyecek pazar/platform ve/veya kıymetli madenlere ilişkin pozisyonlar garanti fonu hesaplamalarında dikkate alınmaz.

Garanti fonunun büyüklüğü ve üyelerce yapılacak katkı payı miktarı

MADDE 40- (1) Garanti fonunun büyüklüğü, en büyük açık pozisyona sahip Üye ile ikinci ve üçüncü en büyük açık pozisyona sahip olan Üyenin birlikte temerrüdü halinde ortaya çıkacak kaynak ihtiyacının büyük olanından az olamaz. İlgili kaynak ihtiyacı Üyelerin risklerinin işlem teminatları ile karşılanan kısmı dışında kalan bölümünden oluşur. Stres koşullarındaki riskin istatistiksel yöntemlerle tahmininde sırasıyla asgari %99,5 istatistiksel güven düzeyi, 2 iş günü elde tutma süresi ve 5 yıllık veri seti kullanılır. Takasbank tarafından kullanılan güven düzeyi ayrıca duyurulur.

- (2) Oluşturulacak garanti fonunun büyüklüğünün hesaplanmasında geçmiş asgari bir yıla ait Üye bazında gerçekleşmiş gün sonu bulunması gereken teminat yükümlülükleri kullanılır. Yeterli verinin bulunmadığı durumda, Takasbank daha kısa bir veri seti ile asgari büyüklüğü tespit edebilir.
- (3) Garanti fonunun toplam büyüklüğüne ilişkin hesaplama 3 aydan fazla olmamak kaydı ile yenilenerek mevcut garanti fonunun yeterliliği sınanır.
- (4) Üyelerin garanti fonu katkı payları, yatırılmış ve talep edilmesi halinde yatırılacak ilave garanti fonu katkı paylarından oluşur.
- (5) Yatırılmış garanti fonu katkı payları sabit ve değişken garanti fonu katkı paylarından oluşur.
- (6) Bir Üyenin yatırılmış garanti fonu katkı payı, sabit katkı payı tutarından az olamaz. Üyelerin yatırmaları gereken sabit katkı payı tutarları, 50.000 TL'dir. Bu tutar yılda en az bir kez, Piyasa, ulusal veya uluslararası ekonomide yaşanan gelişmeler dikkate alınarak gözden geçirilir ve gerekli görülmesi durumunda değiştirilebilir. Değişken katkı payları alt ve üst sınırlara sahip, birbirini izleyen dilimlerden oluşur.
- (7) Her bir üyenin yatırması gereken garanti fonu katkı payının hesaplanmasında, üyelerin bir önceki ay içerisindeki ortalama bulunması gereken teminat tutarları dikkate alınır. Üyenin yatırması gereken toplam garanti fonu katkı payının elde edilmesinde, üyelere ait ortalama teminat tutarının, belirlenecek bir risk katsayısı ile çarpılması suretiyle hesaplanan garanti fonu risk değeri kullanılır.
- (8) Garanti fonu katkı payı hesaplanmasında kullanılacak risk katsayısı piyasa şartları gözetilerek üç ayda bir hesaplanır ve diğer parametreleriyle birlikte genel mektup ile duyurulur. Gerekli görülmesi halinde Takasbank üç aylık sürenin bitimini beklemeden piyasa şartları doğrultusunda risk katsayısını revize edebilir.
- (9) Garanti fonuna konu risk değerlerine ait dilimler ve bunlara karşılık gelen garanti fonu katkı payı tutarları aşağıda verilmiştir.

Hesaplama Aralığı	Garanti Fonuna Konu Risk Değeri (TL)	Toplam Katkı Payı (TL)
1. Aralık	0-50 Bin	50 Bin

2. Aralık	50-60 Bin	50 Bin + (2-1) * 10 Bin
3. Aralık	60-70 Bin	50 Bin + (3-1) * 10 Bin
4. Aralık	70-80 Bin	50 Bin + (4-1) * 10 Bin
n.(*) Aralık	Önceki Aralık + 10 Bin	50 Bin + (n-1) * 10 Bin

(*): *Garanti Fonuna konu risk değerinin tekabül ettiği aralık*

(10) Garanti Fonu katkı payı yükümlülükleri her ayın son işgünü hesaplanarak, takip eden ayın ilk işgünü itibariyle güncellenir.

(11) Üyelerin garanti fonu katkı payı hesaplamaları ilgili Üyelerin risk durumu ve Piyasa koşulları gözetilerek Takasbank tarafından takip eden ayın ilk iş günü beklenmeden yapılabilir.

(12) Garanti Fonu Katkı Payı yükümlülükleri, üyelere Takasbank tarafından sağlanan üye ekranlarına mesaj, raporlama veya elektronik posta yoluyla yapılır. Garanti Fonu Katkı Payı yükümlülük bildirimiminin sistem aracılığı ile gönderilmesi durumunda, başkaca bir ihbar ve bildirim gerek kalmaksızın üyenin çağrısı aldığı kabul edilir. Üyenin sorumluluğu, Takasbank tarafından yapılan çağrısının üyeye ulaştığı anda başlar. İlgili yükümlülük süresi içinde yerine getirilmez ise üye temerrüde düşmüş sayılır.

Garanti fonuna katkı payı olarak kabul edilebilecek varlıklar ve katkı payı tamamlama yükümlülüğü

MADDE 41- (1) Garanti fonuna katkı payı kabul edilecek varlıklar ve bunlara ilişkin kompozisyon limitleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Takasbank Yönetim Kurulu teminat olarak kabul edilecek yeni varlıklar ve bu varlıklar için kompozisyon limitleri belirlemeye veya bu Prosedür ile belirlenmiş olanlar da dahil kompozisyon limitlerinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

Garanti Fonu'na Kabul Edilebilecek Varlıklar	Grup Limiti	Alt Grup Limiti (Grup Limiti Yüzdesi Olarak)
Nakit Türk Lirası	En Fazla % 100	-
Konvertibl Döviz(USD/EUR/GBP)	En Fazla % 100	-
Devlet İç Borçlanma Senedi	En Fazla % 100	%35(ISIN bazlı)
T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ihraç edilen Euro tahvil (Eurobond)	En Fazla % 100	%35(ISIN bazlı)
T.C. Hazinesi Varlık Kiralama A.Ş. Tarafından İhraç Edilen Kira Sertifikaları	En Fazla % 100	%25(ISIN bazlı)
BIST 100 endeksinde bulunan pay senetleri	En Fazla % 90	20%
Hisse senedi şemsiye fonu payları	En Fazla % 50	20%
Borçlanma araçları şemsiye fonu payları	En Fazla % 50	20%
Borsalarda işlem gören standartta altın	En Fazla % 50	-
İpotek teminatl menkul kıymetler, ipoteğe dayalı menkul kıymetler, varlık teminatl menkul kıymetler ve varlığa dayalı menkul kıymetler	En Fazla 50 %	40%
Borsa İstanbul A.Ş. payları	En Fazla % 50	-
Almanya ve ABD tarafından ihraç edilen iç borçlanma senetleri	En Fazla % 50	50%

(2) Grup limitleri toplam yatırılmış teminat üzerinden hesaplanır. Alt grup limitlerinin hesaplamasında ilgili varlık tutarının grup limiti uygulanmış toplam değerlendirilmiş kısmı dikkate alınır.

(3) Garanti fonu katkı payı olarak kullanılan nakit dışı varlıkların, güncel piyasa fiyatları ile değerlendirilmelerini teminen, Takasbank tarafından belirlenen fiyat üzerinden teminatlar gün sonunda değerlendirilmeye tabi tutulur. Günlük olarak yapılan değerlendirme sonucunda Garanti Fonu Katkı Payı

yükümlülükleri, üyelere Takasbank tarafından sağlanan üye ekranlarına mesaj, raporlama veya elektronik posta yoluyla iletilir. Garanti Fonu Katkı Payı tamamlama yükümlülüğü olan üyeye bildirim sistem aracılığı ile gönderilmesi durumunda, başkaca bir ihbar ve bildirim gerek kalmaksızın üyenin çağrısı kabul edilir. Üyenin sorumluluğu, Takasbank tarafından yapılan çağrısının üyeye ulaştığı anda başlar. İlgili yükümlülük süresi içinde yerine getirilmez ise üye temerrüde düşmüş sayılır.

Garanti fonunun kullanım esasları

MADDE 42- (1) Temerrüt yönetiminde, Takasbank Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine kadar kullanılabilir kaynakların yetersiz kalması ve nakit yatırılan garanti fonu katkı paylarının yetersiz kalacağı anlaşıldığında, garanti fonundaki temerrüde düşmemiş üyelere ait nakit dışı katkı payları nakde tahvil edilmeye başlanır.

(2) Garanti fonuna, ilgili temerrüdün ortaya çıktığı tarihten sonra katılan üyelere yatırılan veya mevcut üyelerin temerrüdün ortaya çıkmasından sonra aldıkları risklere karşılık yatırdıkları katkı payları kullanılmaz.

(3) Garanti fonuna başvurulmasını gerektiren hallerde, temerrüt nedeniyle oluşan zararın kapatılmasına kadar geçecek süre içinde garanti fonundan katkı payı çekilmesine izin verilmez.

(4) Katkı paylarına başvurulmasında en likit varlıktan başlayarak, nakde tahvil kabiliyetinin yüksekliği esas alınır. Garanti fonundaki nakit dışı teminatlardan nakde tahvil edilen ancak kullanılmayan nakit tutarlar, nakit dışı teminatları kullanılan üyelere oransal olarak iade edilir.

(5) Garanti fonuna mal edilecek zararın temerrüde düşmemiş üyelere dağıtımında, üyelerin garanti fonu içindeki payları esas alınır.

(6) Üyeler temerrüt yönetimi çerçevesinde kullanılmış olan yatırılmış garanti fonu katkı payı tutarlarını, 3 iş günü içerisinde tekrar yatırmakla yükümlüdürler.

(7) Garanti fonuna mal edilecek zararın fon büyüklüğünün %50'sini aşması muhtemel görüldüğünde, üyelere taahhüt ettikleri ilave katkı paylarını yatırmaları talep edilebilir. Üyeler ilave katkı paylarını talepten sonra 5 iş günü içinde yatırmakla yükümlüdür. İlgili temerrüdün kapatılmasında kısmen veya hiç kullanılmayan ilave katkı payları iade edilir. Talep edildiği halde temerrüdün kapatılmasında kullanılmadan iade halinde, ilave garanti fonu katkı talebinde bulunulmamış sayılır.

(8) Bir aylık dönemde Üyeden talep edilebilecek ilave garanti fonu katkı payı tutarı, üyenin o ay için hesaplanan yatırılması gereken garanti fonu katkı payı tutarını aşamaz.

(9) Temerrüt nedeniyle üyelere talep edilen ilave garanti fonu katkı paylarının kısmen veya tamamen kullanılması halinde üyelere garanti fonu yükümlülüklerini 36 ncı madde uyarınca hesaplanan miktara tamamlamaları istenir. Aynı ay içerisinde Üyenin diğer üyelerin temerrüdü halinde katlanacağı maksimum zarar sınırını aşan garanti fonu katkı payları ay sonuna kadar sadece kendi temerrütleri halinde kullanılır. 1 Nisan-31 Mart tarihleri arasındaki bir yıllık dönem içinde maksimum ilave garanti fonu katkı payı yükümlülüğünü yerine getiren üyelere talep edilecek normal garanti fonu katkı payı tutarları içinde bulunan bir yıllık dönem tamamlanmaya kadar sadece kendi temerrütleri için kullanılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

MKT Hizmeti Verilen İşlemlerde Temerrüde İlişkin Esaslar

Genel esaslar

MADDE 43- (1) Piyasa'da yapılan işlemlerden doğan borçlar aşağıdaki durumlarda muaccel hale gelir.

- Takas işlemlerine ilişkin yükümlülüklerin işbu Prosedürde belirlenen süreler içinde yerine getirilmemesi,
- Takasbank tarafından hesaplanan gün içi ve gün sonu teminat tamamlama yükümlülüklerinin işbu Prosedürde belirlenen süreler içinde yerine getirilmemesi,

- c) Garanti fonu ve ilave garanti fonu katkı payları tamamlama yükümlülüklerinin işbu Prosedürde belirtilen süreler içerisinde yerine getirilmemesi,
- ç) Değişim teminatı takası (K/Z) yükümlülüğünün işbu Prosedürde belirtilen süreler içinde yerine getirilmemesi,
- d) İşbu Prosedürün 9 uncu maddesi kapsamında Üyenin yükümlülüklerinin Takasbank tarafından tasfiye edilmesine karar verilmesi.
- (2) Borcun muaccel hale geldiği tarihte, bu Prosedürde belirlenen usul ve esaslara uygun olarak yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde Üye, ayrıca bir bildirimde bulunulmaksızın temerrüde düşer. Üyenin muaccel hale gelen bir borcundan temerrüde düşmesi durumunda, üyenin tüm borçları muaccel hale gelir.
- (3) Temerrüt halinde, Takasbank tarafından Üyenin ilgili hesaplarındaki teminatlarını çekmesine izin verilmez. Takasbank temerrüt büyüklüğünü gözeterek, Üyenin hesapları üzerinden emir iletiminin engellenmesini Borsa'dan isteyebilir.
- (4) Takasbank tarafından Üyeye temerrüt halini sona erdirmesi için en fazla temerrüt tarihini takip eden iş günü sonuna kadar süre verilebilir. Verilen süre sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilmemesi halinde, Takasbank, temerrüde konu tutarın temin edilebilmesi amacıyla organize ve tezgah üstü piyasalarda işlem yapabilir. İşlemin gerçekleştirilebilmesi için üyenin işlem teminatı ve garanti fonu katkı payı tutarları kullanılabilir.
- (5) Teminat ve garanti fonu yükümlülüklerinin iş bu Prosedürde belirlenen sürelerde yerine getirilmemesi halinde temerrüt faizi uygulanır.
- (6) Piyasada gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan;
- a) TL yükümlülükleri saat 17:15'ten,
- b) Kıymetli maden yükümlülükleri 17:00'den
- c) USD yükümlülükleri saat 21:00'dan,
- ç) EUR yükümlülükleri saat 21:00'dan,
- d) Değişim teminatı yükümlülüklerinin saat 13:00'dan,
- e) Teminat yükümlülüklerini saat 13:00'dan, sonra yerine getiren üyeler herhangi bir bildirimle gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılırlar.
- (7) Yükümlülüklerini takas günü belirlenen saatten sonra yerine getiren üyelerden alınacak temerrüt faizi, yükümlülüğünü izleyen günde yerine getiren üyelerden farklılaştırılabilir.
- (8) Yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde, üyenin ekranlarından yapılan borç kapatma saati esas alınır.

Nakit ve değişim teminatı temerrüdü

MADDE 44- (1) Piyasada gerçekleşen temerrütlerde Takasbank'ın mali sorumluluğu, Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesi ile bu maddenin 4 üncü ve 5 inci fıkralarıyla belirlenen sınırlar ve piyasa likidite kısıtları saklı kalmak kaydıyla, borcun takas tarihinde ödenmesi; borcun takas tarihinde ödenmemesi halinde, piyasa şartları ve Takasbank'ın likidite imkanlarına bağlı olarak aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ödeme ve buna ek olarak ödemenin yapılacağı güne kadar hesaplanacak olan mağduriyet ödemesi ile sınırlıdır. İşlemin valöründe gerçekleşen nakit temerrütlerde, Takasbank'ın işlemin orijinal vadesi ve nakit akışlarını dikkate alarak işlem yapması esastır. Takasbank, Temerrüt Yönetim Komitesi'nce verilen sürenin sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilememesi durumunda takip eden iş günü sonuna kadar üyenin blokeli alacağı ve temerrüt yönetim kaynakları ile en iyi gayreti göstererek alacaklısına, alacaklısı olduğu tutarın ödenmesini teminen organize ve/veya tezgah üstü piyasalardan işlem yapmaya çalışır.

- (2) Borç bu prosedürde belirtilen saatler içerisinde tamamen kapatıldığı takdirde aynı gün içerisinde takas alacaklısına ödeme yapılır.

- (3) İşlemin vadesinde gerçekleşen nakit temerrüdünde Temerrüt Yönetim Komitesi'nce verilen sürenin sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilememesi durumunda temerrüdü takip eden iş günü sonuna kadar üyenin blokeli alacağı ve temerrüt yönetim kaynakları ile en iyi gayreti göstererek alacaklısına, alacaklısı olduğu tutarın ödenmesini teminen organize ve/veya tezgah üstü piyasalardan temerrüde konu fonu temin etmeye çalışır. Temerrüde konu yabancı paranın piyasadan temin edilememesi durumunda TL karşılığı ödenir. TL karşılığının tespitinde temerrüdü takip eden işgünü açıklanan Merkez Bankası alış kuru uygulanır, ilgili tutar hesaplamayı takip eden iş günü ödenir.
- (4) Piyasada, Takasbank'ın işlemin başlangıç valöründe yabancı para alıcısı olan tarafa karşı temerrütten kaynaklanan yükümlülüğü, işleme konu TL tutarı/kıymetli maden tutarı ile temin edilebilecek yabancı para ve talep edilmiş olması halinde bu işleme ilişkin olarak alınan işlem öncesi risk primi ve temerrüt eden üyenin garanti fonu tutarlarının toplamı ile sınırlıdır.
- (5) Piyasada, Takasbank'ın işlemin başlangıç valöründe TL alıcısı olan tarafa karşı temerrütten kaynaklanan yükümlülüğü, işleme konu yabancı para tutarı/kıymetli maden tutarı ile temin edilen TL varsa bu işleme ilişkin olarak alınan işlem öncesi risk primi ve temerrüt eden üyenin garanti fonu tutarlarının toplamı ile sınırlıdır.
- (6) Temerrüt durumunda 45 inci madde hükümleri uyarınca temerrüt faizi uygulanır. Alacaklı üyeye, alacağının tamamı geçene kadar geçecek süre için, teslim edilemeyen kısma ilişkin olarak, tahsil edilen temerrüt faiz tutarının $\frac{3}{4}$ ' ü kadar mağduriyet ödemesi yapılır.
- (7) Hesaplanan faiz tutarının asgari temerrüt cezasının altında kalması durumunda, hesaplanan tutar üzerinden ödeme yapılır.
- (8) Borçlu üye söz konusu borcu 45 inci madde kapsamında hesaplanacak olan temerrüt faizi ile birlikte ödemekle yükümlüdür.
- (9) Değişim teminatı temerrüdü durumunda üyenin teminat ve garanti fonu katkı payları kullanılır. Eksik kalan kısım için gün içi teminat tamamlama çağrısı yapılır.

Kıymetli maden temerrüdü

MADDE 44A- (1) Piyasada gerçekleşen temerrütlerde Takasbank'ın mali sorumluluğu, Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesi ile bu maddenin 4 üncü fıkrasında belirlenen sınırlar ve piyasa likidite kısıtları saklı kalmak kaydıyla, borcun takas tarihinde ödenmesi; borcun takas tarihinde ödenmemesi halinde, piyasa şartları ve Takasbank'ın likidite imkanlarına bağlı olarak aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ödeme ve buna ek olarak ödemenin yapılacağı güne kadar hesaplanacak olan mağduriyet ödemesi ile sınırlıdır.

- (2) Borç işbu Prosedür'de belirtilen saatler içerisinde tamamen kapatıldığı takdirde aynı gün içerisinde takas alacaklısına ödeme yapılır.
- (3) İşlemin vadesinde gerçekleşen kıymetli maden temerrüdünde, Temerrüt Yönetim Komitesi'nce verilen sürenin sonuna kadar temerrüt halinin sona erdirilememesi durumunda temerrüdü takip eden iş günü sonuna kadar Takasbank üyenin blokeli alacağı ve temerrüt yönetim kaynakları ile en iyi gayreti göstererek alacaklısına, alacaklısı olduğu kıymetli madenin ödenmesini teminen organize ve/veya tezgah üstü piyasalardan kıymet temin etmeye çalışır. Kıymetli madenin piyasadan temin edilememesi durumunda TL karşılığı ödenir. TL karşılığının tespitinde temerrüdü takip eden işgünü açıklanan Merkez Bankası alış kuru ve/veya günsonu değişim teminatı hesaplamasında kullanılan kıymetli maden fiyatı dikkate alınır, ilgili tutar hesaplamayı takip eden iş günü ödenir.
- (4) Piyasa'da, Takasbank'ın işlemin başlangıç valöründe kıymetli maden alıcısı olan tarafa karşı temerrütten kaynaklanan yükümlülüğü, işleme konu TL tutarı/yabancı para tutarı ile temin edilen yabancı para, varsa bu işleme ilişkin olarak alınan işlem öncesi risk primi ve temerrüt eden üyenin garanti fonu tutarlarının toplamı ile sınırlıdır.
- (5) Temerrüt durumunda 44 ve 44A inci madde hükümleri uyarınca temerrüt faizi uygulanır. Alacaklı üyeye, alacağının tamamı geçene kadar geçecek süre için, teslim edilemeyen kısma ilişkin olarak, tahsil edilen temerrüt faiz tutarının $\frac{3}{4}$ ' ü kadar mağduriyet ödemesi yapılır.
- (6) Hesaplanan faiz tutarının asgari temerrüt cezasının altında kalması durumunda, hesaplanan tutar

üzerinden ödeme yapılır.

(7) Borçlu üye söz konusu borcu 45 inci madde kapsamında hesaplanacak olan temerrüt faizi ile birlikte ödemekle yükümlüdür.

Temerrüt faizi

MADDE 45- (1) Takas, değişim teminatı takası, teminat ve garanti fonu yükümlülüklerini belirlenen süreler içinde yerine getirmeyen üyelerden, bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan süreler dikkate alınarak, yerine getirilmeyen yükümlülük tutarı üzerinden hesaplanan temerrüt faizi ve diğer yasal yükümlülükler tahsil olunur.

(2) Temerrüt faizinin hesaplanmasında, temerrüde düşülen tarih ile yükümlülüğün yerine getirildiği tarih arasındaki takvim günleri dikkate alınır.

(3) Temerrüde düşen üyeye,

a) TL ve kıymetli maden cinsinden yerine getirilmeyen yükümlülük tutarının; BİAŞ Repo Ters Repo Pazarı, TCMB Bankalararası Para Piyasası'nda veya Takasbank Para Piyasası'nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının, aşağıda yer alan katsayılar esas alınarak hesaplanacak tutarı kadar,

b) USD cinsinden yerine getirilmeyen yükümlülük tutarının; FED fonlama faizi (FED Funds rate) oranında aşağıda yer alan katsayılar esas alınarak hesaplanacak tutarı kadar,

c) EUR cinsinden yerine getirilmeyen yükümlülük tutarının; Avrupa Merkez Bankası Marjinal Borç Verme Faiz (ECB Marginal Lending Facility) oranında aşağıda yer alan katsayılar esas alınarak hesaplanacak tutarı kadar temerrüt faizi uygulanır.

YÜKÜMLÜLÜK TÜRÜ	SAAT ARALIĞI	KATSAYI
NAKİT TAKAS (TL)	17:16 - 21:00 arası	0,50
	21:00 sonrası ve valör tarihinden sonra	2
NAKİT TAKAS (USD)	21:00 sonrası ve valör tarihinden sonra	2
NAKİT TAKAS (EUR)	21:00 sonrası ve valör tarihinden sonra	2
KIYMETLİ MADEN	17:01 - 21:00 arası	0,50
	21:00 sonrası ve valör tarihinden sonra	2
DEĞİŞİM TEMİNATI TAKASI (TL)	13:00 - 17:15 arası	0,50
	17:15 sonrası ve izleyen günlerde	2
TEMİNAT VE GARANTİ FONU YATIRMA	13:00 - 19:00 arası	0,50
	İzleyen günlerde	2

(4) Tahsil edilecek temerrüt faizlerine alt sınır ve üst sınır uygulanır. Bu sınırlar Borçlanma Araçları Piyasası temerrüt işlemleri için uygulanan sınırlar ile aynıdır. Bu sınırlar Maliye Bakanlığı tarafından her yıl ilan edilen yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve uygulama öncesinde üyelere duyurulur.

Alt sınır	Hesaplanan temerrüt faizi belirlenen alt sınır tutarından az ise; belirlenen alt sınır tutarı tahsil edilir.
Üst sınır	Hesaplanan temerrüt faizi ilgili saat dilimine ait belirlenen üst sınırdan fazla ise; belirlenen üst sınır tutarı tahsil edilir.

(5) Aynı gün içerisinde yerine getirilmeyen yükümlülüklerde üst sınır uygulanmaz.

(6) Piyasa'da asgari temerrüt matrahı uygulanmaz.

(7) Takasbank, borcun kısmen veya tamamen ifa edilmemesinden dolayı temerrüt faizini aşan bir zarara uğramışsa, bu zarar temerrüde düşen Üye tarafından tazmin edilir.

(8) Temerrüt faizi;

Matrah * Faiz Oranı * Gün * Katsayı / 360**Matrah**

TL için: Gecikmeli Kapatılan Tutar

YP için: Gecikmeli Kapatılan Tutar * Kur

Kıymetli Maden: Günsonu değişim teminatı hesaplamasında kullanılan kıymetli maden fiyatı

Kur: Takas tarihindeki TCMB Döviz Alış/Satış Kuru ortalaması formülü ile hesaplanır.

Tahakkuk, bildirim ve tahsilat

MADDE 46- (1) Tahakkuk eden temerrüt faizi diğer yasal yükümlülükler ile birlikte tahakkuk tarihinden itibaren 1 iş günü içerisinde ödenir.

(2) Tahakkuk ettirilen temerrüt faizine ilişkin üyeye bildirim yapılır. Tahakkuk ettiği halde süresi içinde üye tarafından yatırılmayan temerrüt faizi ve diğer yasal yükümlülükler, takip eden iş günü üyenin serbest cari hesabından Takasbank tarafından re'sen tahsil edilir.

(3) Tahakkuk ettiği halde süresi içinde üye tarafından yatırılmayan temerrüt faizi ve diğer yasal yükümlülükler, takip eden iş günü üyenin serbest cari hesabından Takasbank tarafından re'sen tahsil edilir. Tahsil edilemediği takdirde temerrüt yönetim sürecine ilişkin 46 ncı madde hükümleri çerçevesinde faiz ve diğer yasal yükümlülükler de tahsil edilir.

Temerrüt faiz tahakkuklarına itiraz

MADDE 47- (1) Temerrüt faizi tahakkuk eden üyeler, temerrüdün takas, ilgili merkezi saklama sistemi veya ödeme sisteminden kaynaklanan nedenlerle kendi kusuru olmaksızın ortaya çıktığı veya temerrüt faizi hesaplamasında maddi hata yapıldığı gerekçeleri ile Takasbank nezdinde itiraz edebilirler. İtiraz temerrüt faizinin ödenmesini durdurmaz.

(2) İtirazın, bir yazı ve ekinde itiraza ilişkin belgeler ile temerrüt faizi tahakkuk tarihinden itibaren en geç 1 hafta içinde Takasbank'a yapılması gerekir.

(3) Temerrüde düşen üyenin itirazı, Merkezi Takas Yönetmeliği'nin 35 inci maddesi çerçevesinde Takasbank bünyesinde oluşturulan Temerrüt Komitesi tarafından değerlendirilerek karara bağlanır.

(4) Üye tarafından yapılan itirazın haklı bulunması durumunda temerrüt faizi uygulanmaz, tehsil edilmiş olması halinde ilgili tutar üyeye iade edilir.

(5) İtirazın reddi durumunda ise, karar gerekçesi ile birlikte yazılı olarak ilgili üyeye bildirilir.

Temerrüt yönetim süreci

MADDE 48- (1) Takas yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyen ve Prosedürde belirlenen süreler içinde Takasbank tarafından Piyasa'da yapılan işlemler sonucunda takas borcu kapatılmayan Üyenin ilgili temerrüdü MKT Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesi uyarınca Borsa, Kurul ve ilgili Üyeye bildirilir ve Üyenin hesapları üzerinde her türlü işlem yapma yetkisi durdurulur.

(2) Takasbank, temerrüde düşen Üye hakkında Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri çerçevesinde, sadece bunlarla sınırlı olmamak üzere, aşağıdaki önlemlerin bir ya da bir kaçını uygulayabilir. Temerrüt yönetim araçlarının kullanımında temerrüdün nedeni ve piyasalara etkileri göz önünde bulundurulur.

- Temerrüde düşmemiş müşteri hesaplarındaki açık pozisyonların, Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 26 ncı maddesi uyarınca teminatlarıyla birlikte tamamen ya da kısmen temerrüde düşmeyen bir Üyeye taşınması;
- Temerrüde düşen Üyenin kendi portföyüne ve kendisine bağlı teminat açığı bulunan müşteri hesaplarındaki nakit dışı teminatları ve garanti fonu katkı paylarının nakde çevrilmesi;
- Üyenin diğer piyasalardaki işlem teminatı fazlalıklarının kullanılması,

- ç) İlgili Piyasa'da riskinin bulunmaması kaydıyla, Üyenin diğer piyasalardaki garanti fonu katkı paylarının kullanılması,
- d) Temerrüde düşmemiş Üyelere ait garanti fonu katkı paylarının kullanımı için bu Prosedürün 38 inci maddesi uyarınca hareket edilmesi,
- e) Müşterilerin pozisyonlarının ve teminatlarının gerektiğinde resen veya müşterilerin talebiyle temerrüde düşen Üyenin rızası aranmaksızın diğer üyelere taşınması,
- f) Pozisyonların re'sen kapatılması,
- g) Aynı tarafla olan borç, alacak, pozisyon, teminat, hak ve yükümlülüklerin netleştirilmesi.
- (3) Takasbank tarafından temerrüde düşen üye hakkında bu Prosedür'de yer alan temerrüt hükümlerinin ve Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliğinin Beşinci Bölümü hükümlerinin tatbiki sonrasında oluşan ve temerrüde düşen Üyeye ait teminat ve garanti fonu katkı paylarıyla karşılanamayan açıklar Takasbank ve diğer Üyelerin zararı olarak tanımlanır ve Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan sıra ile üstlenilir. Temerrüde düşen Üyeden daha sonra yapılacak tahsilatlar Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 36 ncı maddesinin beşinci fıkrası uyarınca dağıtılır.
- (4) Takasbank, Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliğinin 36 ncı maddesi çerçevesinde karşılanmış risklere tahsis edilen sermayenin temerrüt nedeniyle kullanılması durumunda eksilen miktarı, bir ay içinde tamamlar. Bir yıllık sürede bu şekilde tamamlanacak tahsis edilen sermaye miktarı dönem başında belirlenen miktarı aşamaz. Eksilen sermayenin tamamlanmasına kadar geçecek bir aylık sürede tekrar temerrüt yaşanması halinde varsa tahsis edilen sermayeden arta kalan kısım kullanılır. Yetersiz kalan bölüm için temerrüde düşmemiş Üyelerin garanti fonuna başvurulur. Sermayenin yeniden tamamlanması, kullanılmış garanti fonu katkı paylarının iadesini gerektirmez.

Mağduriyet Ödemesi

- MADDE 49-** (1) Taahhüdünü yerine getirmede temerrüde düşen üye nedeniyle takas günü kendisine teslim veya ödeme yapılamayan üyeye beşinci fıkrada yer alan koşullarda mağduriyet ödemesi yapılır. Ancak aynı gün içerisinde gecikmeli olarak yapılan teslim ve ödemeler için mağduriyet ödemesi yapılmaz.
- (2) Mağduriyet ödemesi yapılması için üye talebi aranmaz. Mağduriyet ödemesi almak istemeyen üye bu talebini yazılı olarak Takasbank'a bildirmesi halinde kendisine ödeme yapılmaz.
- (3) Temerrüde düşen Üye nedeniyle kendisine ödeme veya teslim yapılamayan üyeye gecikilen günler karşılığı olarak, temerrüde düşen üyeden tahsil olunan temerrüt cezasının bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen oranlarında ödeme yapılır.
- (4) Alacaklı üyelere valör gününde yapılamayan ödemeler için valör günü ile ödeme veya teslimlerin yapıldığı tarih arasındaki takvim günleri esas alınarak BİAŞ Repo-Ters Repo Pazarı, TCMB Bankalararası Para Piyasası'nda veya Takasbank Para Piyasası'nda oluşan 1 gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranından yüksek olanının $\frac{3}{4}$ 'ü oranında hesaplanan tutar kadar mağduriyet ödemesi yapılır.
- (5) Mağduriyet ödemesinin yapılabilmesi için;
- a) Temerrüde düşen üyenin yazılı itirazda bulunmuş olması halinde itirazının geçersiz kabul edilerek temerrüt faizinin tahsiline karar verilmiş olması,
- b) Teslim ya da ödemenin Borsa, Takasbank, SWIFT, Muhabir Banka ve TCMB sisteminde oluşan sorunlardan kaynaklanmaması gerekir.
- (6) Mağduriyet ödemeleri üyelerin Takasbank nezdindeki serbest cari hesaplarına yapılır.

DOKUZUNCUBÖLÜM

Son Hükümler

Ücret ve komisyonlar

MADDE 50- (1) Takasbank'ın bu Prosedür kapsamında sunmuş olduğu hizmetlere ilişkin olarak Üyelerine uygulayacağı ücret ve komisyonlar hakkında Genel Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükümleri uygulanır.

- (2) TCMB alınacak komisyon ve ücretlerden muaftır.
- (3) Muhabir banka tarafından Takasbank'a swap işlemlerinin transferi nedeniyle herhangi bir ilave ücret yansıtılması durumunda ilgili ücretler üyelere rücu edilir.

Muafiyet ve İstisnalar

MADDE 51- (1) Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 52 nci maddesinin 1.fıkrası kapsamında, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası doğal MKT üyesi olup, bu Prosedürde yer alan diğer hükümlere tabi değildir.

- (2) TCMB'nin Piyasa'da gerçekleştireceği işlemlerin işleyişine ilişkin kurallar Takasbank ile TCMB arasında imzalanacak ayrı bir Protokol ile belirlenir.
- (3) TCMB, Piyasa'da gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ilişkin yükümlülüklerini aynı gün içerisinde yerine getirmesi halinde temerrüt faizi ödemekle yükümlü değildir.
- (4) Takasbank, sistemindeki işlemler TCMB adına Takasbank tarafından da gerçekleştirilebilir.

Disiplin hükümleri

MADDE 52- (1) Bu Prosedür'de belirlenen yükümlülükler uymayan Üyeler hakkında, Yönergede ve Prosedürde yer alan hükümlere ek olarak Merkezi Takas Yönetmeliği'nin Yedinci Bölümünde yer alan disiplin hükümleri de uygulanır.

Olağanüstü durumlarda alınacak tedbirler

MADDE 53- (1) Takasbank, takas işlemlerinin veya piyasaların olumsuz etkileneceğini ön gördüğü olağanüstü durumların varlığı halinde alınacak önlemleri belirlemeye ve uygulamaya yetkilidir. Söz konusu durumlarda Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği'nin 48 inci maddesinde yer alan tedbirleri almaya yetkilidir.

Duyurular

MADDE 54- (1) Prosedür kapsamında yer alan hususlara ilişkin detaylar ve değişiklikler Takasbank tarafından üyelere duyurulur.

Sistem İş Sürekliliği

MADDE 55- (1) Sistem iş sürekliliği planı ve olağanüstü durum kuralları "Takasbank İş Sürekliliği Yönetmeliği", bu yönetmeliğe bağlı alt düzenlemeler ve süreklilik planları ile düzenlenmiştir. İş sürekliliğine ilişkin genel politika metinleri Takasbank web sitesi vasıtası ile katılımcılara duyurulur.

Sistem kurallarında değişiklik

MADDE 56- (1) Takasbank sistem kurallarını değiştirmeye yetkilidir. Sistem kurallarının değiştirilmesinin ilgili mevzuat uyarınca yetkili mercilerin onayına tabi kılındığı durumlarda, değişiklikler söz konusu onayı müteakip uygulamaya alınır.

- (2) Altyapı değişikliği gerektiren durumlarda değişikliklerin uygulamaya alınmasından makul bir süre önce Üyeler gerekli hazırlıkları yapabilmelerini teminen bilgilendirilir.

Prosedürde hüküm bulunmayan hallerde uygulanacak hükümler

MADDE 57- (1) Prosedürde hüküm bulunmayan hallerde Merkezi Takas Yönetmeliği ve Merkezi Karşı Taraf Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 58- (1) Prosedür yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 59- (1) Prosedür hükümlerini Genel Müdür yürütür.